

PHONG HOA

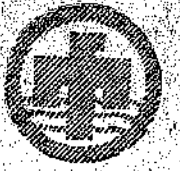
RA NGÀY THỨ SAU

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN XUÂN MAI

DIRECTEUR NGUYỄN TUONG TAM

ADMINISTRATEUR
PHAM HUU NINH

TRAI, GAI BẰNG QUYỀN

Tôi không được nghe bài diễn văn của cô Nguyễn-thị-Kiểm, tuy tối hôm mồng chín, tháng chín, năm một nghìn chín trăm ba mươi tư, tôi đã có hân-hạnh đến họp mặt với anh em, chị em ở nhà hội quán Khai Tri Tiến Đức. Lỗi đó không phải tại tôi, cũng không phải tại cô Nguyễn-thị-Kiểm, mà có lẽ cũng không phải tại ông Nguyễn-đức-Nhuận, ông chủ nhiệm rất hiền lành và dễ yêu của một cơ quan phụ-nữ trong Nam.

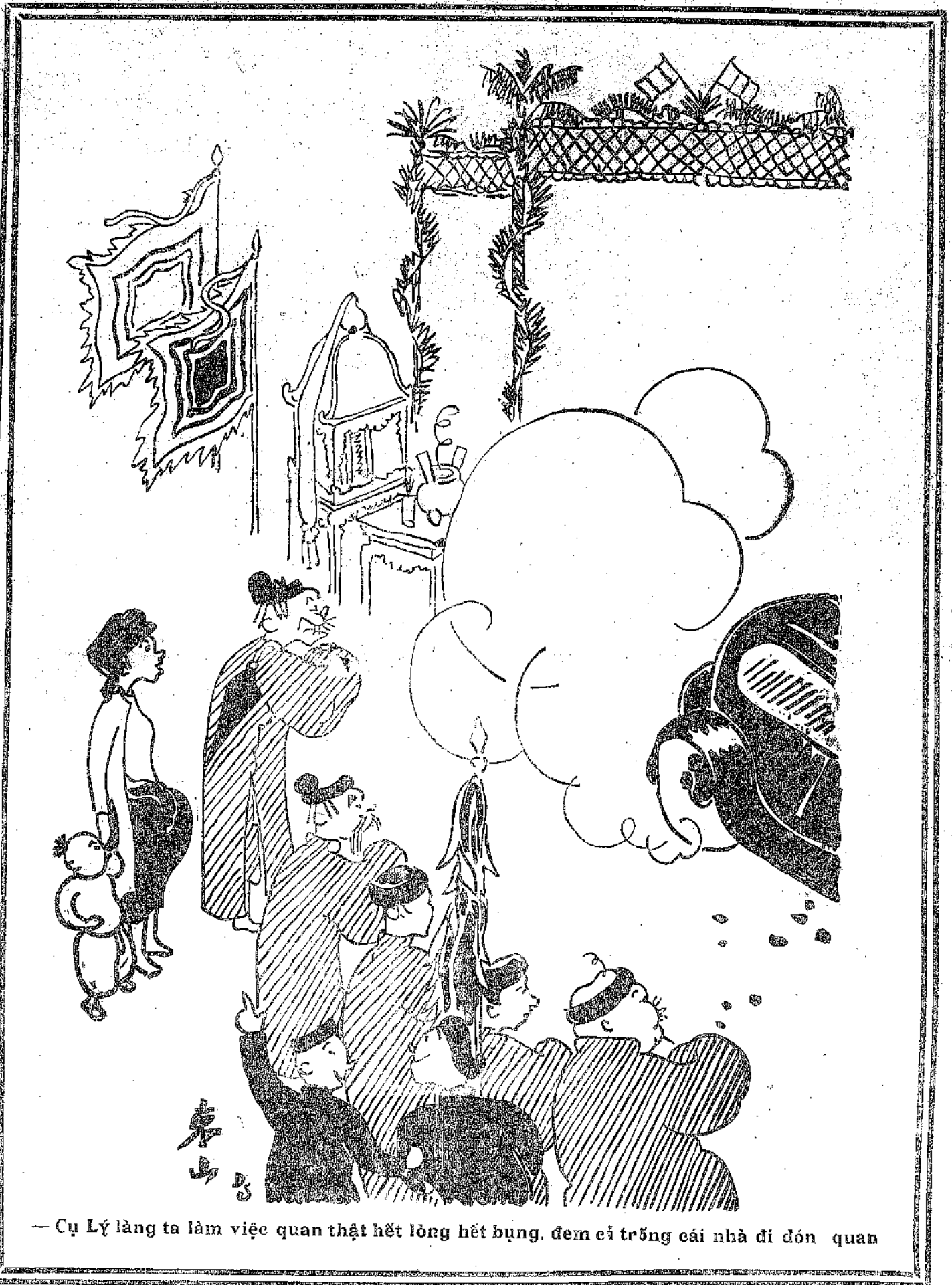
Nhưng lại nhờ về sự mất trật tự của nó, mà buổi tối đáng kỷ niệm ấy đã gọi ra một vấn đề rất quan trọng: vấn đề nam-nữ bình quyền.

Bình quyền thì hẳn là bình quyền. Ai mới bước vào trong phòng K. T. T. Đ. cũng trông thấy ngay: Cả hai bên nam, nữ đều đóng băng nhau, đều làm huyền não ngang nhau, đều phàn nàn bằng một thứ tiếng về nỗi chẳng nghe rõ chi ráo, nhất là đều đứng lên ghé đề che lẫn mắt nhau, thực chẳng chịu nhường nhau, chẳng chịu kém nhau một li, một leo.

Những bằng có chắc chắn ấy tưởng làm cho phái nghịch chủ nghĩa nam-nữ bình quyền phải khuất nhục. Nhưng mà không, thực không, họ nhất định đem hết tài ngôn ngữ, cứ chỉ để tỏ cho ta biết rằng trai, gái không thể bằng nhau được.

Người thứ nhất bên phái nghịch ấy là ông huyện Trị. Ấy là lời dựa vào cử chỉ của ông mà phỏng đoán thế. Vì nếu không muốn phản đối cái thuyết nam nữ bình quyền thì không khi nào trước mặt gần nghìn thính giả, ông lại dám quả quyết leo lên diễn đàn mà hô lớn rằng phụ-nữ « yếu đuối » và tha thiết ba, bốn lần xin phái khỏe nhường ghế cho phái yếu.

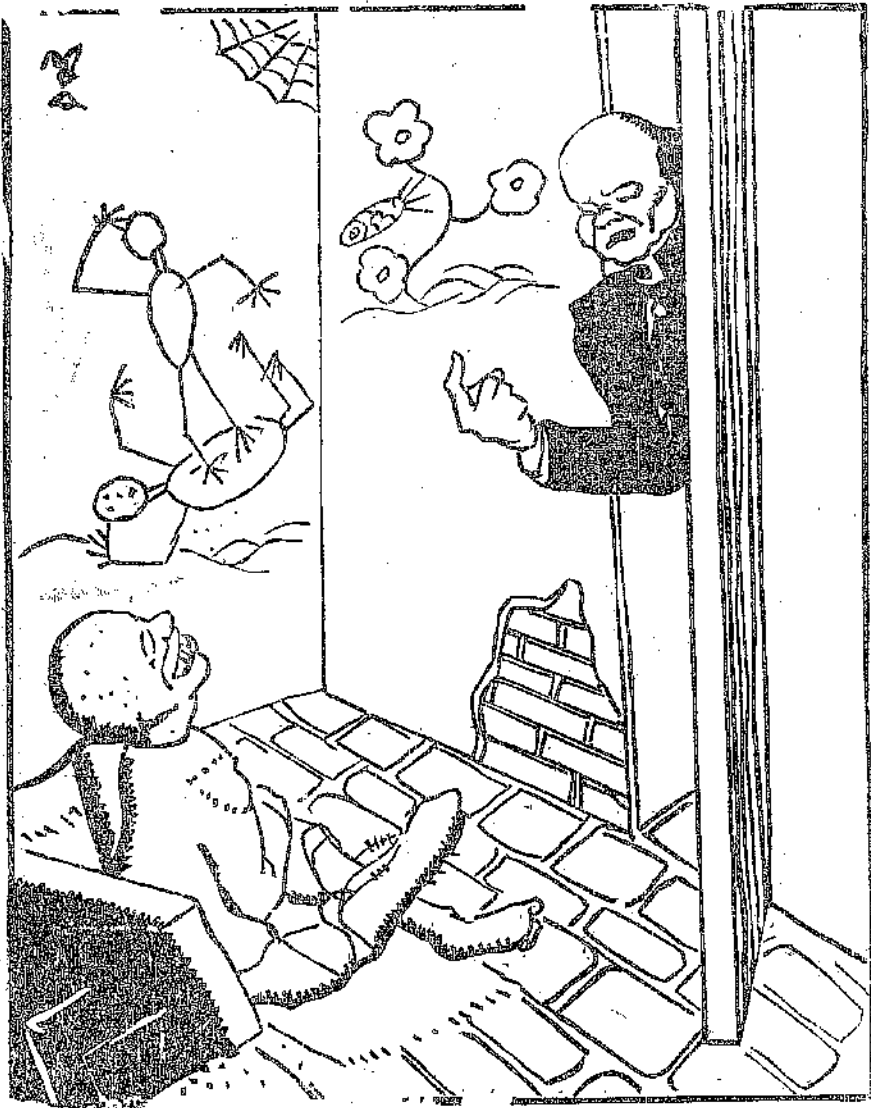
(Xem tiếp trang 2)

— Cụ Lý làng ta làm việc quan thật hết lòng hết bụng, đem cả trống cái nhà đi đón quan

Bản báo đương dự bị nay mai cho ra

MỘT SỐ ĐẶC BIỆT RẤT LẠ

Cái tù — Có ông cụ đến thăm, ra buồng nói truyện.
 Tên tù — À ! lão cụ đến hỏi nợ chứ thăm gì, ông! bảo hẳn muốn hỏi gì « vào đây nói truyện ».

TRAI, GÁI BẰNG QUYỀN

(Tiếp theo)

Thiết tưởng muốn bình quyền thì phải bình đủ mọi quyền, từ quyền ngồi cho chí quyền đứng, chứ cứ chọn lấy những lúc vui vẻ, nhàn nhã, sung sướng mà bình, còn những lúc khó nhọc, khổ sở thì không bình nữa, như thế sao tiện, hoặc chỉ tiện cho các bà, các cô.

Kìa, hãy coi bên Anh, phụ-nữ đang lính cảnh sát, bên Nga, phụ-nữ đang lính ra trận như đàn ông. Họ cốt tỏ cho mọi người biết rằng không có phái khỏe, phái yếu nữa, và việc gì hạng có râu làm nổi, họ cũng làm nổi.

Mấy lời của ông huyện Tri làm tôi nhớ tới một câu truyện cũ rích mà năm nào các báo đã nhao nhao nói đến. Tôi ôn chép lại đây một lần nữa tuy là « nói hậu », song câu truyện cũ ấy vẫn còn hợp thời lắm:

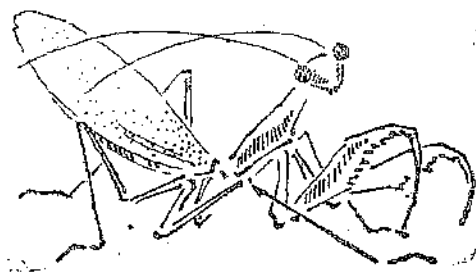
Một chuyến xe điện đông hết chỗ ngồi Một người hành-khách phách... có râu thấy một cô xinh đẹp lên xe liền đứng dậy nhường chỗ. Tức thì cô kia cự lại:

— Ông suân ngược quá! Tôi có què quặt đâu mà ông phải cứ giúp tôi. Vì có gì ông đứng được, mà tôi lại không đứng được? Ông tưởng ông khỏe hơn tôi ư? Thực ông là m to.

Cố nhiên là câu truyện ấy xảy ra ở bên Âu châu. Nếu nó có thể xảy ra được ở nước ta thì hôm cô Kiềm diễn thuyết, ông Tri đã chẳng mất công bốn lần đòi quyền ngồi ghế cho phái yếu đuối.

Vậy nam-nữ có thể bình quyền được không? Mà thế nào là nam-nữ bình quyền? Có lẽ không ai biết mà cũng chẳng đời nào ai biết, dù ở bên tây cũng vậy.

Nhị-Linh

...TỬ

KỶ SAU
SỐ TRUNG THU
 Sẽ có phụ trương đáng
MỘT BỨC THƯ
 CỦA BA XXX
 (Vì là truyện thật nên tác giả muốn giấu tên).
 Mỗi số 3 xu
 Biểu các bạn mua dài hạn.

Ông Trần kiến Mỹ, Tự lực văn đoàn và báo Ngày Nay

Ông T. k. [Mỹ nói về dư luận Việt-Nam, có đoán rằng sang năm 1935, phong trào ưa tiểu thuyết sẽ mất, mà phong trào khác, thiên về thực tế sẽ xuất hiện.

Ông khen Tự lực văn đoàn tinh mắt, biết trước su hướng và sự nhu cần của dân chúng, nên, ngoài tờ P. H. lại sửa soạn ra tờ « Ngày nay ».

Ông kết luận: công chúng Việt Nam cười đã đủ rồi, mà cũng sắp chán những cuộc đời tưởng tượng của tiểu thuyết. Họ sẽ phải chuộng những vấn đề quan hệ đến thực tế.

« Ngày nay » chưa ra, nhưng thấy tên mà biết được là thiên về thực tế, ông Trần-kiến-Mỹ kể cũng tinh mắt thực.

Tinh mắt, chúng tôi chưa biết, chứ đoán được su-hướng của quốc dân, thì chúng tôi không dám có cái biệt tài ấy. Tuy thuộc về hạng « tử », nhưng tôi chỉ đoán biết được những việc đã xảy ra rồi mà thôi.

Mà, thật vậy, không phải tự nhiên có phong trào ưa tiểu thuyết, cũng không phải đột nhiên sẽ có phong trào chuộng thực tế. Ưa cười, thích đọc truyện, chuộng thực tế, đều là những sự nhu cần sẵn có của dân chúng, nhưng khó nhất là gọi ra được.

Phong-hóa gọi ra tinh ưa vui, nên giọng văn sâu của bọn văn sĩ chán nản mới không còn nữa, gọi cái tinh ưa tiểu thuyết, nên phong trào ưa tiểu thuyết mới có, đến tinh chuộng thực tế, dân chúng cũng có sẵn rồi, nên chúng tôi mới đoán được như vậy.

Đoán trước được sự đã xảy ra chúng tôi thực chỉ có cái biệt tài... của bọn thầy tướng, thầy số.

Ông Hy Tống với tờ Việt-nam Sau một thời nghỉ ngơi khá lâu, Ông Hy Tống xuất bản tờ tạp chí Việt Nam

Đã tưởng ông thoát ra ngoài bị cụ bằng Hoàng.

Là vì số đầu, ông đã nêu lên mấy giọng trịnh trọng: ông thề rằng dầu sao mặc lòng, dầu khó khăn về mặt lý tài bay về mặt khác đến đâu, tờ Việt Nam sẽ vẫn cứ thân nhiên mà ra mãi, trường cửu như bia đá, hay hơn nữa như cái bia miệng.

Bai số, ba số, rồi bẵng im... Không kèn, không trống, tờ Việt Nam và ông Hy Tống đem nhau vào hư không... bị yên lặng, bị hư không.

Nghe đầu vì lý tài quân bách. Sống chết là sự thường, chắc ông Hy Tống nghĩ vậy. Nhưng nếu thế, ông còn thề làm gì cho thêm chặt giấy? Thế... cá trê chui vào... bị vậy.

Ông Ng-trọng-Thuật trả lời

Báo Nam-phong số 201-202 có đăng bài « Thi ra ông Tử-Ly phủ đạo Khổng » của ông N. T. Thuật trả lời tôi.

Cố nhiên là ông cãi rằng ông không « tòng-bê » vào đầu cả.

Trước hết, ông nhất định bảo tôi bắt đức Khổng buột mồm mà thốt ra câu « thế giả như tư phủ, bất xả trú dạ », tuy tôi đã cắt nghĩa rõ cho ông nghe. Ông bảo rằng ông không cãi cò, văn lý đã rành-rành ra đây, ông nhất định rồi, tôi chỉ còn đợi ông nhĩ định nữa mà thôi.

Rồi ông lại nhất định rằng đức Khổng cho chữ « thế giả » là « những việc đang qua » tuy ông chưa mượn « dĩ » gọi hồn đức Khổng lên hỏi lại. Đến chữ phủ (夫), ông cũng nhất định là « chàng » nốt. Câu 命 (không phải là 命) 矣 夫 (mệnh trời như vậy) ông cho là ý chưa quyết, còn 夫 夫 也 thì ông bảo tôi nên xem lại, vì trong sách luận ngữ chỉ có 命 有 矣 夫. Nhưng câu 夫 夫 也 (chính người ấy), không phải ở sách Luận ngữ mà ở 禮 禮 弓 (Lễ đàn cung). Vậy xin ông cũng nên xem lại. Nhưng nếu ông nhất định không, thì cũng đành vậy.

Té ra cũng có kim

Ông dẫn Héraclite, bảo « đời không có kim ». Nhưng cách sau mấy giọng, đã thấy ông nói: « ... thời gian liên miên dằng-dặc... Tuy người ta có phân ba tên: quá khứ, hiện kim, và tương lai, để đánh dấu từng quãng mà gọi tạm đây thôi, chứ thực thì nó vẫn không nhất định ».

... Té ra cũng có kim. Ông dẫn Héraclite «vừa bảo việc này là kim, thì

Ở Hà-Thành có hai cái đặc-sắc nhất là:
« SAPHONG NGỰA VẠN »
 dùng rất tốt, giá rất hạ, nghĩa là thứ hàng rất hợp thời trong lúc khủng-hoàng này
« NƯỚC CHẤM MAMY SAUCE »
 ăn rất thơm tho ngon lành, đã có giấy chứng nhận Tòa thí-nghiệm cấp cho là bổ và hợp vệ-sinh.
 Tóm lại: Những nhà tiết kiệm nên dùng Sà-phông Ngựa vạn.
 Những nhà lịch-sử nên có nước chấm Mamy.
Tổng-cục NGHIÊM LÂM 14, Rue Rondony, Hanoi
 Cần nhiều đại-lý các nơi — Đến và viết thư thương lượng

NHỚ ĐẾN LỚN

kim ấy đã cũ rồi». Nhưng ông quên mất rằng trước khi là cũ, thì nó là kim. Ông dẫn Không-tử: «Thầy Hồi này vừa biết ra là mới mà chớp mắt nó đã cũ rồi», nhưng trước khi là cũ, thì nó lại là mới.

Ông lại bảo: «Héraclite nói «đời không có kim» là chỉ nghĩa «présent» của thời-gian, còn ông Tử-Ly nói có ông, có tôi thì nó thuộc về nghĩa (existence) của không gian kia mà, về không-gian thì tôi, ông, mọi người, địa cầu, các vì sao đều có cả chữ sao «ai không?»

Xin mạn phép ông, hình như ông lại «tùng-bê» vào chỗ sai lầm thì phải. Ông cho không-gian như một con sông, trong đó, tôi, ông, địa cầu, tinh tú, lớn nhỏ, rồi trong đó, thời gian, như dòng nước, lớn vùn qua mọi vật rồi trôi đi. Ông quên rằng trong lúc dòng nước trôi, thì mọi vật cũng thay đổi. Ông quên mất rằng, ông biết là ông có, là vì ông cảm thấy rằng ông vẫn là ông, tuy cảm giác, ý nghĩ ông theo ông mà thay đổi. Nhưng nếu không có kim, thì ông đã thuộc về quá khứ, ông còn lúc nào cảm thấy rằng ông vẫn là ông nữa!

Nếu ông thuộc về quá khứ, thì như trên đã nói, ông không có, không gian với sự vật còn làm gì có. Mà nếu ông thuộc về tương lai, thì đến ông, ông cũng chưa biết ông ra sao nữa là không gian với mọi vật.

Đạo Không

Cuối bài, ông Nguyễn-trọng-Thuật, bỏ lời phê mà nhận lời giải nghĩa câu «thế giả...» của tôi là đúng. Nhưng ông bảo thế là tôi bần đọc, và tôi lại hóa ra phù đạo Không; công nhiên phản đối với Tư lực văn đoàn đang làm việc bài trừ đạo Không.

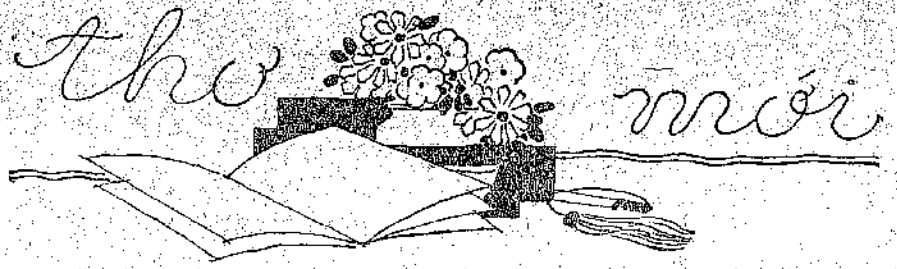
Nhưng, ông N. T. Thuật không ngờ rằng ông lại «tùng-bê» vào chỗ sai lầm lần nữa. Tư lực văn đoàn đâu có bài trừ đạo Không, mục đích thứ tám của Tư lực văn đoàn là làm cho người ta biết rằng đạo Không không hợp thời.

Tôi nói «đạo Không» chứ không phải một vài phần triết lý của đức Không. Ví dụ, ông dẫn câu của Phu-tử nói: «phải có hiếu với cha mẹ» mà tôi cho ông là phù đạo Không, thì chắc ông cười tôi đến chết. Đây cũng vậy. Tôi bảo Phu-tử: cho sự vật biến đổi luôn, mà ông cho tôi là phù đạo Không ngay, thì mạn phép ông, ông cho tôi cười với.

Đạo Không gồm tất cả bao nhiêu thứ, có chỗ đúng, có chỗ không đúng như mọi việc của người ta, chứ không phải là toàn giở, nhưng như chúng tôi nhắc đi nhắc lại bấy lâu nay, ta không thể nhẫn những cái giở bỏ ra, giữ lấy cái hay, rồi tìm cái hay của tây phương mà thu thập lấy. Có mặt phải, có mặt trái, hai cái vấn minh, ta phải trọn lấy một, ta phải lấy lương trí, lẽ phải mà trọn, trọn lấy một thôi.

... Vì thế mà chúng tôi đã trọn rồi.

TỬ-LY

CÔ HÁI MƠ

Thơ thần đường chiều một khách thơ,
Say nhia xa rặng núi xanh mờ.
Khi trời lửng lờ và trong treo,
Thấp thoáng rừng mơ, có hái mơ.

Hỡi cô con gái hái mơ già,
Có chưa về ư? Đường còn xa.
Mà ánh trời hôm đã sắp tắt.
Hay cô ở lại về cùng ta?

Nhà ta ở dưới gốc cây dương,
Cách động Hương-sơn nửa dặm đường.
Có suối nước trong tuôn róc-rách,
Có hoa bên suối ngát đưa hương.

Cô hái mơ ơi!
Không trả lời nhau lấy một lời,
Cứ lặng rồi đi rồi khuất bóng,
Rừng mơ hiu hắt lá mơ rơi.

Nguyễn-Bình

LÁ RỤNG

Hôm xưa lúc đương xuân
Búp non mới nảy mầm
Hôm nay thu vừa đến
Lá vàng rụng đầy sân

Gió đưa thoảng bờ ao
Trong mấy đám cây cao
Từng lá lại từng lá,
Đua nhau rụng lao sao.

Đề lại cảnh trơ trơ
Tỏ diềm cảnh liêu sơ.
Thương thay đàn chim nhỏ
Thưa lá mất cây nhờ.

Muốn cho lá không bay
Xanh mãi trên cành cây
Van nắng lại van gió
Xin nhẹ ngừng lay.

Nhưng sao lá cứ rơi.

V. D.

NHÀ XUẤT BẢN ĐỜI NAY

15 Septembre 1934 bắt đầu bán

ĐẸP

CỦA NG. CÁT TƯỜNG VÀ CÁC BẠN:
TÔ-NGOC-VÂN, LÊ-PHỒ,

TRẦN-QUANG - TRẦN-TỨC-NGYM

Nói về mọi vẻ đẹp
Nhiều tranh ảnh đẹp
Giấy tốt thượng hạng

Có ảnh cô Nguyễn-thị-Hậu
(người mặc bộ áo mới đầu tiên)
Tranh bìa do ô. T. N. Văn vẽ. Cách
xếp chữ và chọn màu do ô. Đỗ-Vấn

NGƯỜI MỚI
MUỐN BIẾT MỌI VẸ ĐẸP CỦA CUỘC ĐỜI MỚI
NÊN XEM CUỐN «ĐẸP» NÀY VÀ NHỮNG CUỐN
ĐẸP SAU

Mỗi cuốn: 0\$35

Tiền cước: 1 cuốn 0\$20, mỗi cuốn thêm 0\$06
các bạn mua P.H. dài hạn được trừ 10%

Ông Trần Trù cải chính

Ông chủ nhiệm báo Phong-hóa.
Trong báo P. H. số 115, ra ngày
14-9 vừa rồi, ông có đăng một bài nói
về tôi, vì rằng kẻ nào đã đội tên tôi
đánh giầy nói cho ông đề bình phẩm
ông Tử-Ly và ông Lăng-Nhân.

Tôi lấy làm khinh bỉ cái đứa nó
dùng cái thủ đoạn hèn nhát ấy, cốt
để thỏa cái lòng ghen ghét tôi.

Còn tôi, tôi không mấy khi đổi thì
giờ, mà dù tôi có đổi thì giờ thì tôi
dùng cái thì giờ ấy làm việc khác,
còn hơn là gọi giầy nói cho ông đề
chê khen ông Lăng-nhân và ông Tử-
Ly — Ai kia, vô công dỗi nghề, trong
lòng đầy những tình ghen ghét, thì
mới ngồi mà tìm cách để làm xấu
người khác, chứ tôi đây không hơi
đâu mà làm cái việc vô nghĩa lầy.

Xin ông làm ơn cải chính hộ.

Trần Trù

A — Tôi sang chơi bác mãi mà không gặp.
B — Còn tôi, tôi sang nhà cụ ba bốn lần. lần nào cũng thấy vắng cụ.
A Cả lẫn B — Nếu hai ta đều ở nhà cả thì có lẽ gặp nhau lâu rồi

HIỆU THUỐC TÂY HÀNG GAI

Pharmacie de Hanoi, 13 Rue du Chanvre Hanoi

HOANG-MỘNG-GIÁC và NGUYỄN-HẠC-HẢI, Bảo-chế hạng nhất trường Đại-học Paris

Giúp chủ nhân tiếp khách và trông nom chế các đơn thuốc cần thận.

Có bán: Rượu bổ Viatonique Alexandra 1\$95 — Phấn rôm Sudoline 0\$40

Sirops Giải khát như grenadine, citron vãn vãn 0\$85

HỒI BỆNH

Mme Mụ Bé

Hỏi. — Người tôi đẩy đà quá, — tôi lấy làm buồn rầu lắm.

Ngài làm ơn chỉ dùm cách làm cho gãy người đi một chút.

Đáp. — Với một người đàn bà lại muốn hữu duyên, thì béo là một bệnh khó thương thật: tôi rất hiểu nỗi buồn bực của bà. Tiếc rằng tôi không giỏi chữa bệnh đó, xin bà hỏi các nhà chuyên môn xem. Song cũng xin hiển bà một phương-pháp của tôi. Tìm cách hiểu cho bằng được những văn xuôi của Văn Học, các bài thường thức của Khoa học... Tìm cái hay của văn Nhật Tân... Cứ thế trong ba tháng. Có thể nào, bà cho biết tin.

Hỏi :

Trước kia tôi làm nghề hàng mã, nay tôi nghỉ ở nhà không làm việc gì cả. Những lúc nhàn rỗi, tôi đâm ra có cái chứng muốn làm toàn những thứ giả cả, nhất là làm giấy bạc giả. Cả ngày tôi chỉ tư tưởng đến sự đó, nay đã thành ra một định kiến — tôi chắc là vì ngày trước, tôi quen làm đồ giả, nên sinh ra như thế.

Vậy ngài có cách nào chữa cho khỏi cái bệnh muốn làm giấy bạc giả ấy không?

Trả lời :

Thưa ông không khó gì cả. Muốn cho ông thôi không thích làm giấy bạc giả, không có cách gì hơn là làm cho ông lúc nào cũng có giấy bạc thật. Hiện giờ trong két nhà tôi có tờ giấy bạc hai chục, mời ông lại ngay, tôi xin đưa hầu ông, bệnh ông sẽ khỏi.

Lời dặn thêm :

Đối riêng với ông, giá mỗi lần thăm bệnh, tôi lấy đúng hai chục.

Có Phụ-nữ

Hỏi : Tại sao em không được sống mãi với quốc dân? Em ngã ngoài mấy mươi phen rồi sau cùng cũng đến phải chết. Ngài trả lời em và tìm phương cứu chữa cho.

Đáp : Đã chết mà còn hỏi, tất cô là oan hồn hiện về đây. Thôi thì trước sau ai cũng một lần ! Chết trước khỏi phải chết sau, mà chết sớm có càng được nghỉ sớm. Thế thì than vãn làm

chi nữa hỏi cô? Và lại, cô sinh ra tiên thiên bất túc, mà hậu thiên cũng chẳng hơn gì... Đến lúc cô nhớn lên, tất là đường kinh... tế bất điều. Trường thọ làm sao được. Cổ nhân tây thì tôi không rõ, nhưng cổ nhân Tàu thì có nói :

Giai nhân tự cổ như danh tướng,

Bất hứa nhân gian kiến bạch đầu.

Cô hiền cùng chăng tôi cũng không cần, nhưng xin lấy câu đó để an-ủi vong hồn cô.

Dr de LÊ-TA

TỰ' VỤ'NG HOẠT KÊ

Nghĩa đen : vẽ râu.

Nghĩa bóng : Có nợ ai, nhưng hãi để đẩy chưa trả.

Lịch sử : Không biết từ đâu và năm nào. Một anh có nợ đi qua nhà chủ nợ phải vẽ râu vào cho chủ nợ không nhận được mặt.

Ông nào nhiều nợ được tên là ông tối râu.

Vỡ lọ cổ

Nghĩa đen : vỡ mất cái lọ cổ.

Nghĩa bóng : mất danh giá.

Lịch sử : Nhà giàu hoặc nhà quý phái thường hay có nhiều đồ cổ hay ít ra là một cái lọ cổ. Cái đồ ấy để chứng thực rằng ta đây không phải dòng-dối thường. Cái lọ cổ mà vỡ mất là mất cái chứng cơ ấy.

Phát nguyên từ mấy người làm việc ở nhà bán đồ cổ phố Trường-thị Hanoi, vào năm 1926.

Cưỡi cạp

Nghĩa đen : người cưỡi lên lưng con cạp, tất nhiên là cạp khó cưỡi, khó cưỡi, khó cào, mà cứ phải chạy.

Nghĩa bóng : ngồi trên xe mà không có tiền. Cứ mặc kệ cho xe chạy, vì nếu xuống tất phải trả tiền, mà không có thì xe nó lộn thối như ở trên mình cạp không sao, hề xuống là cạp về ngay.

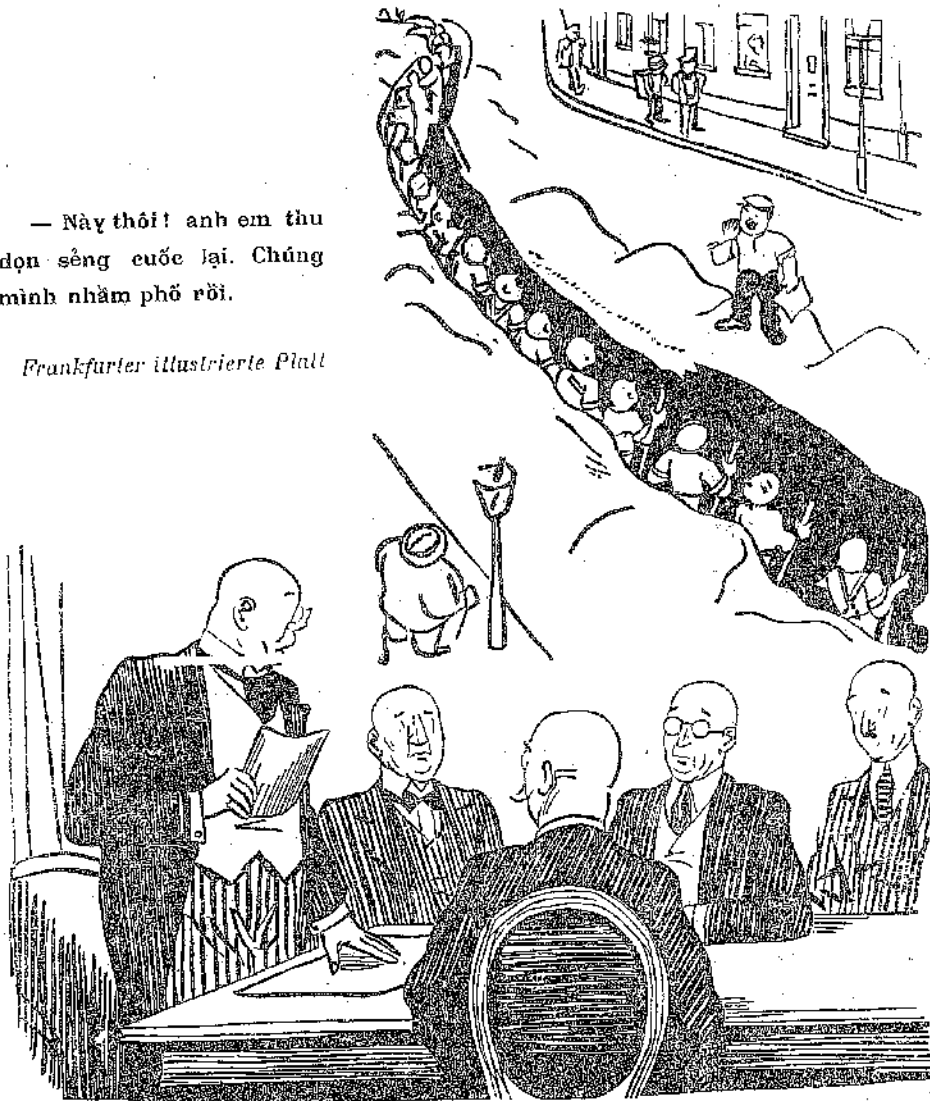
Lịch sử : Một ông túi rỗng mà cần phải tiêu tiền, cứ nhẩy phứa lên xe để gặp ai là hỏi vay. May gặp ông bạn hỏi vay, và kể lại cái mưu đi xe, ông bạn tắc lưỡi: nhẩy lên mà không có lối xuống, chẳng khác gì cưỡi con cạp.

Ngym

NU CƯỜI NƯỚC NGOÀI

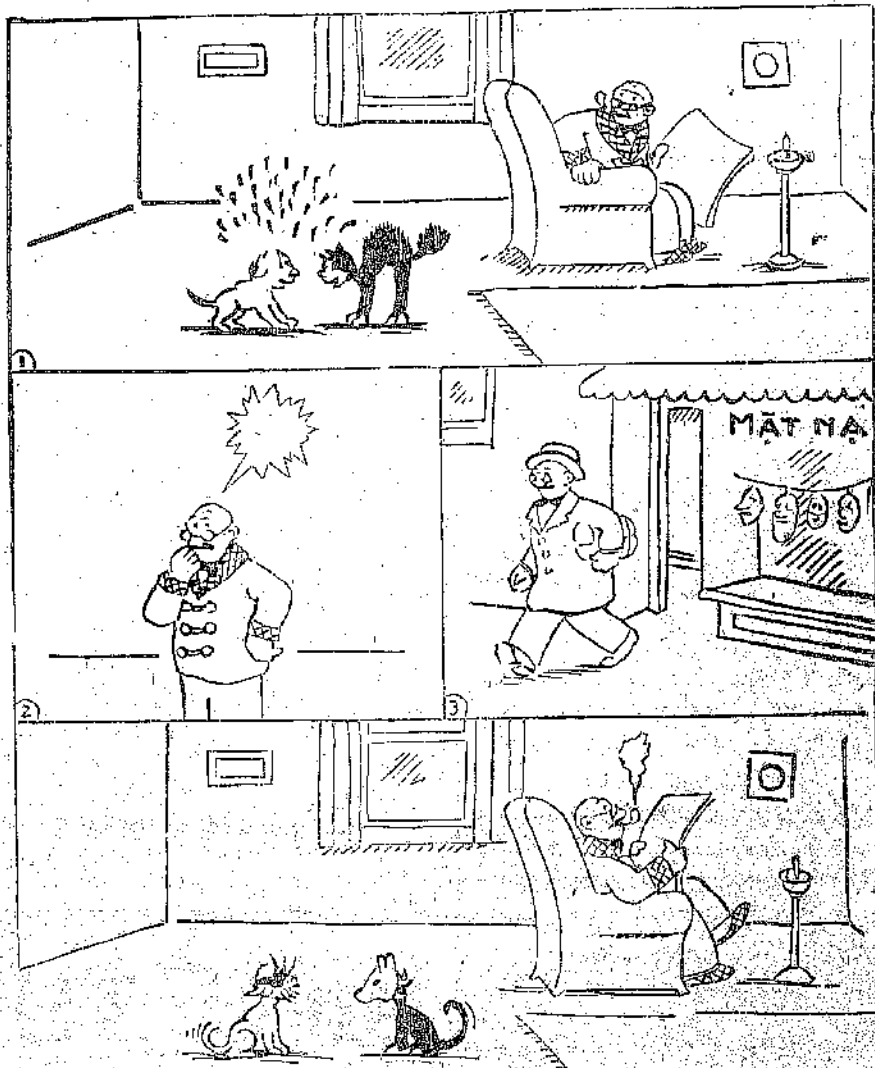
— Nay thôi! anh em thu dọn sòng cuộc lại. Chúng mình nhâm phở rồi.

Frankfurter illustrierte Blatt

Ông hội trưởng — Thưa các ngài, tôi lấy làm vui lòng báo tin cho các ngài hay rằng thư thuế mọc tóc của hội ta bán chạy lắm.

Candide

Một cách hiệu nghiệm để cho mèo chó khỏi cào cắn nhau.

The World

SỮA

NESTLÉ

HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO
CHÍNH-PHỦ PHÁP

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v. v. ở Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Cao-mên

KIEU NHÀ BỆP ĐO TAY NGƯỜI CHUYÊN-NGHIỆP VẼ

Chúng tôi đã ngoài 16 năm chuyên-nghiệp vẽ kiểu nhà. Vì được lòng tin của các ngài trong ba kỳ, nên chúng tôi đã lập thêm một sở nữa ở THANH-HÓA. (Xin tình giả hạ)

TOUT POUR ARCHITECTURE

NHUẬN - ỨC

SIÈGE : 168, Rue Lê-Lợi, HANOI (Gần trường Thê-dục)
AGENCE : 63, Avenue Maréchal Joffre, Thanh-Hóa

NGƯỜI CAO ĐẸN THÁP VÀ VIỆC

Hội nghị « làm thính »

Ở nửa-ước (Hoa-kỳ) gần đây có cuộc hội nghị của những người vừa câm, vừa điếc. Tất cả có hai nghìn đại biểu câm điếc ở các nơi về dự hội. Người ta gọi là hội nghị « làm thính ».

Nhưng họ làm thính mặc dầu, bởi hội nghị của họ lại ồn ào hơn tất cả hội nghị khác. Vì với họ thì có lẽ cho hội nghị viên dân biểu Bắc-kỳ là hội nghị « làm thính » mới là đúng.

Trong khi ông đốc-tờ Fox là hội-trưởng đọc diễn văn, nghĩa là múa men ngón tay để làm dấu hiệu cho các đại biểu hiểu, thì bọn này kêu la như chày dùi. Họ kêu la inh ỏi, mà ông hội trưởng không hề bận tâm đến... vì ông ấy điếc. Mà bọn đại biểu cũng không nghe thấy gì, vẫn cho là im lặng. Tối đến, họ lại nhây dăm, trà, rượu với nhau có tới sáng. Nhưng họ vẫn ồn ào như chợ vỡ, ồn ào đến nỗi không có một người nào không điếc thì không sao chịu nổi.

... Cũng như ở hội nghị viên dân biểu nhà, không điếc cũng không sao chịu nổi được lời bàn của các ông nghị ngập.

Khinh bỉ những câu « chữ »

Trong một bài của ông Hoàng-thu-Nam, chủ nhiệm báo Đông-dương mới « l'Indochine nouvelle », ông có nói rằng ta nên khinh-bỉ những câu chữ rườ, mà tỏ lòng khinh bỉ ấy bởi sự im lặng. Đó là cách trả lời tốt hơn hết. « Chữ » người chỉ làm bần mặt kẻ đã thốt ra những câu thô bỉ. Im không trả lời những kẻ ấy, là tỏ cho họ biết rằng ta có giáo-dục hơn họ, ta thuộc vào hạng người cao hơn họ. Sự im lặng của ta không phải là hèn nhát, mà chính là làm tiêu biểu cho lòng cao thượng của ta, không thêm dùng đến cái lối cãi nhau của bọn hàng tôm, hàng cá.

Kẻ mà bị kẻ hàng tôm, hàng cá chửi, thì ta cũng chẳng nở lòng nào đáp lại làm gì cho họ được toại lòng... tuy họ là đồng nghệ cũng vậy.

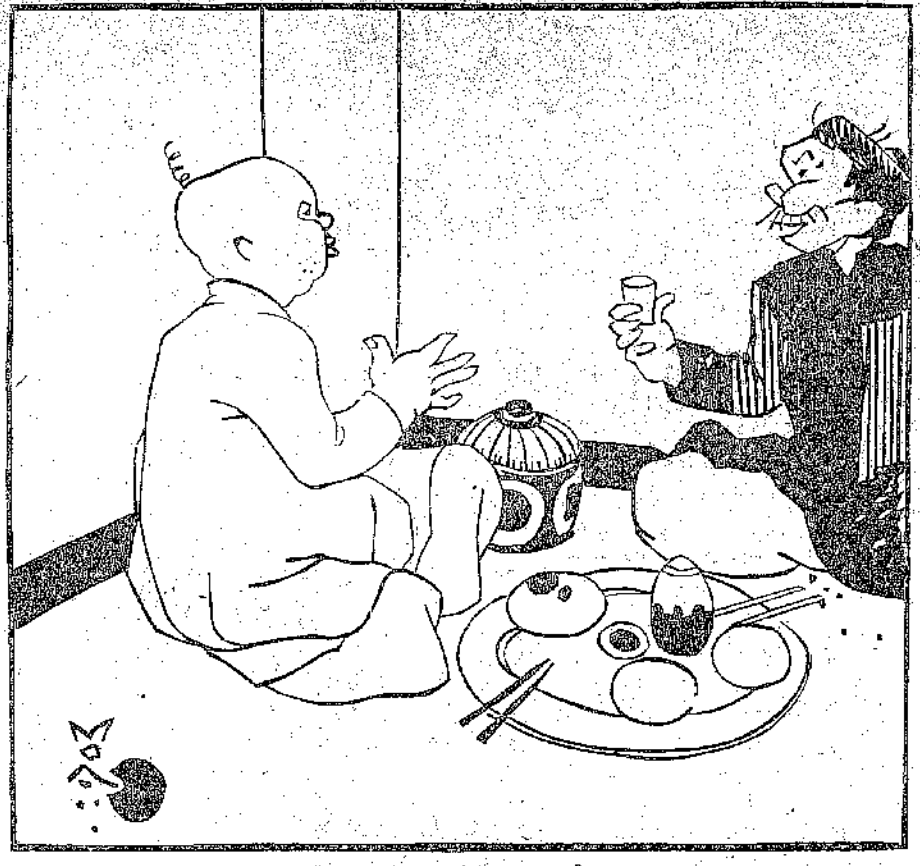
Hủ tục ở thôn quê

Nhân câu truyện viên lục sự huyện Tiên-du tỉnh Bắc-ninh bị truy tố, mới rõ được người làng Nội-duệ.

Chắc ai cũng còn nhớ câu tục ngữ: « Gái Nội-duệ cầu Lim », nhất là những người đã từng lên đồi Lim ngó thắp lưng cá vàng, nghe hát quan họ. Nhưng gái Nội-duệ lãng-mạn bao nhiêu, thì trai Nội-duệ lại cổ hủ bấy nhiêu.

Xã Nội-duệ, gần đây, cải lương hương chính.

Mọi việc hiểu, hi đều theo một lối đơn sơ, cho khỏi phí tiền của dân.

Xã Xê — Khi cụ trăm tuổi, cụ định cho ai táng ở đâu?
Lý Toét — Cái đó thì để khi tôi chết, tôi định sau.
Xã Xê — Cụ nghĩ thế mà phải, đi đâu mà vội.

Bỗng bà thân sinh ra một nhà giàu trong làng, tên là Nguyễn-hòa-Tấn mất. Tấn là người tởn cổ, say quốc túy, mê quốc bản, nên chẳng theo hương lễ mới, kháng kháng làm ma linh đình, giữ chặt lấy cổ lễ, như con chấy bám chặt lấy búi tóc củ hành của cụ lý Toét vậy.

Nguyễn-hòa-Khánh, anh em thúc bá với Tấn, mà lại là phó hội trong làng, khuyên răn Tấn không được, lại sinh ra hiềm khích nữa. Từ sự hiềm khích đến sự kiện tụng, chỉ có một bước con, nhất là ở chốn thôn quê hủ lậu.

Những sự đó không cần biết. Sự cần biết là cái thái độ khư khư của nhà giàu Nguyễn-hòa-Tấn. Cái óc tởn cổ của ông này, ta thấy nhan nhản ở các vùng quê, như lợn con ngoài cánh đồng.

Thật là một sự đáng mừng cho quốc hồn, quốc túy, đáng buồn cho những người muốn cải cách.

Văn chương dâm ô

Người thay mặt cho thanh niên nước Thụy-điền có gửi cho Thái-tử nước ấy một lá đơn xin Thái-tử bài trừ thứ văn chương dâm ô. Có đến 126.000 người ký là đơn ấy. Thái-tử trả lời rằng Thái-tử rất vui lòng lo bài trừ nạn ấy cho triệt, vì Thái-tử cũng là người trong đám thanh niên.

Văn chương dâm ô không phải là một ách riêng của nước Thụy-Sĩ, nó sắp hóa ra cái ách của nước ta rồi. Vì vậy, nên ông Bùi-xuân-Học sắp ra tay thôi loa để bài trừ nạn đó; nhưng ông nên thôi vừa vừa thôi, thôi mạnh quá đến rách loa ra mất đấy!

Voi ra tòa

BÊN Án-độ, có một con voi đã vật chết mất đến hai, ba người quân tượng của nó trong vài năm nay. Vì vậy nên chủ nó phải lôi ra tòa, bị kiện về khoản bồi thường những khổ chủ.

Thấy con voi ngày thường hiền lành mà bỗng dưng hóa ra dữ tợn, quan tòa cho đòi voi ra để cho quan thú-y coi xem thế nào. Xem đoạn, các quan tòa, các ông thú-y, các thầy kiện và hai bên bị, nguyên trở vào luận tội.

Người chủ con voi đương hùng hồn cãi cho con vật hiền lành hải còn đương độ trai tráng (con voi mới có 75 tuổi), thì bỗng dưng nghe tiếng dõ ầm. Thì ra con voi đã quý xuống, nằm lăn ra, chết.

Các báo chí đăng tin này cho là con voi kia vì hối-hận, nên không thể sống được nữa. Có người lại bảo vì nó bị lôi ra tòa, thấy uy nghi quá, lo sợ đến nỗi bỏ đời.

Nếu vậy, chắc xuống đến trước mặt Diêm-vương, con voi nó sẽ kiện các

quan tòa đã lấy oai bắt nạt nó và các nhà báo đồ oan cho nó những linh cảm của loài người.

Ông Nam Chúc

và ông Nguyễn-Mạnh-Tường...

Ông Nam Chúc ở báo Đuốc-nhà-Nam, nổi lời ông Tân-hủ-nhơ và vô số các nhà văn-sĩ khác, trách móc, mỉa mai ông nghề Tường « gây mãi bài dân ghét nước », « cao », thông mạ cổ hương đồng bào » thành ra « con người phụ nguồn, quên gốc ». Ông lại muốn làm một nhà tâm lý học, đoán già rằng « theo sự ông nghề biết » thì hình như vì ông nghề Tường không lấy được « một bà vợ vừa đẹp vừa giàu », nên ông hóa ra con người vong bản.

Lời huộc tội, rõ rệt, ráo riết lắm. Nhưng cũng vì thế mà ông Nam Chúc nên thận trọng hơn chút nữa mới phải. Giá phỏng ông Tường là con người nhỏ nhen đến nỗi vì không lấy được vợ mà ghét đến cả nước, cả nòi giống, ông Nam Chúc mặt sát như vậy là phải: người đến thế là người bỏ đi. Nhưng huộc tội người như vậy, mà chỉ dùng những chữ « hình như, có lẽ » thì có lẽ ông Nam Chúc cũng mất vào tội nốt: tội phỉ báng.

Ông bảo ông nghề Tường ghét nước. Ông nói chắc chắn lắm, chắc chắn quá. Song những lẽ ông viện ra nó lại không chắc chắn chút nào. Ông viện vào câu của ông nghề Tường nhận rằng « chỉ tư tưởng, hành vi như người lấy phượng và tự mình có cái trách nhiệm bênh vực cái văn-minh Địa-trung hải mà thôi ».

Nhưng trong câu đó, tôi không thấy chứng cứ của sự vong bản của ông Tường. Câu đó chỉ tỏ cho ta biết, như lời ông nói, rằng ông Tường chọn cái văn hóa đông-phương xuống đất đen và đội cái văn minh Địa-trung hải lên chín tầng mây mà thôi. Không có thể vịn vào câu ấy mà bảo ông Tường quên nòi giống, quên nước được. Nếu tôi hiểu rõ thì ông Tường có ý tự nhận là người la-tinh, là vì ông chỉ hưởng thụ có cái học thuật la tinh (culture latine): như vậy, ông bênh vực cho văn hóa Địa-trung hải.

Lấy đâu ra mà bảo là ông Tường quên nước? Nếu ông quên nước thật, thì can gì ông lại còn viết trong báo Việt-Nam, mong đem văn hóa tây phương làm nền tảng để xây móng cho văn hóa nước nhà.

Bảo ông Tường « thiếu niên đặc chí, kiêu ngạo, tự tôn » thì cũng có lẽ, — vì thiếu niên vốn hay tự phụ — chứ đồ cho ông ta những tội ghê gớm kia thì ông Nam Chúc hơi giàu tưởng tượng một chút ít.

Hình như thế thì phải. TỬ-LY

GIỚI THIỆU THUỐC LẬU, GIANG

Xin giới thiệu với các ngài, từ trước tới nay mới có một thứ thuốc Lậu, Giang ra đời thực hay. Uống vào chóng khỏi và khỏi chắc chắn, không hại sinh đực, làm việc như thường. Nhẹ 2, 3 lọ, nặng 6, 8 lọ

Thuốc ấy đã phân phát tại nhà thí nghiệm, đã thí-nghiệm cho nhiều người, kết quả mỹ mãn. Đã nhận được nhiều thư cảm ơn rứt có giá trị.

Vậy xin giới thiệu với các ngài, từ nay sẽ khỏi bị phiền mất tật mang.

Thuốc Lậu mới phải hoặc đã lâu, tự đau rức, mủ nhiều ít, buốt tức xung quy đân.	0\$50
Thuốc Giang-mai, bất cứ cụ-định thiên-pháo, mê-đay, mào-gà, hoa khế.	1\$00
Thuốc tiết nọc và bồi bổ nguyên khí, kiên tinh bổ thận, cho những người sau khi khỏi bệnh Lậu, Giang	1\$50

Bán tại nhà thuốc THƯỢNG-ĐỨC, N° 27 Rue de la Mission (phố Nhà Chung) Hanoi.

Ở xa muốn dùng, viết thư về, sẽ có thuốc gửi « Lĩnh-hóa giao-ngân » đến tận nơi ngay.

SỐ ĐÀO HOA

Truyện một anh chàng xinh trai

của KHÁI-HƯNG

(Tiếp theo)

Chán đời

Trong luôn hai năm, tôi đã đóng vai chán đời. Hễ anh em, ai nói đến chuyện tình-ái thì tôi cố làm ra có vẻ mặt buồn rầu mà buông một tiếng thở dài thật náo nức, đau đớn.

Một vài người bạn thân đem lòng thương hại tôi và an ủi tôi bằng những lời thành thực. Nhưng tôi, quả tôi không thành thực một chút nào. Vì cái tin chẳng lành mới xảy ra được một tháng, tôi đã quên hẳn Thi. Mà cũng không có lý gì khiến tôi không quên Thi được. Có sự liên lạc gì dang huộc tôi với Thi đâu?

Song tôi cho rằng nếu tôi không làm ra bộ nhớ tiếc oán trách Thi, thời tôi sẽ trở nên một người tệ bạc, hơn nữa, tôi sẽ là một người không có cảm tình, nghĩa là một đứa trẻ con. Vì thế, lúc nào có anh em đông đủ, tôi cũng ngậm ngùi ngược nhìn trời bay cúi nhìn đất bằng cặp mắt mơ mộng, giả dối.

Những thơ ca tôi thích ngâm nga nhất là các bài «Kỷ-Niệm» và «Những Đêm» đầy lời ta thán. Tiểu-thuyết Werther là cuốn sách gối đầu giường của tôi.

Một lẽ nữa khiến tôi tự bắt buộc tôi phải có những tư tưởng thất vọng về tình: Tôi muốn tỏ cho anh em bạn biết rằng không những tôi không quê mùa tôi lại còn có thể tự hào là đã từng trải cuộc đời hơn mọi người khác.

Sự từng trải ấy tôi tả bằng điện mạo và dáng điệu sầu-bi. Tôi lại tả bằng những câu thơ cảm-dộng cốp uất trong các áng văn xưa. Tôi còn nhớ mấy câu rất kêu mà rất sâu tôi viết trong những giờ học chữ nho:

Dương mắt coi chi buổi bạc tình...
Tinh-ái đời nay như thế cả,
Yêu người, người lại phụ ta ngay...
Nghĩ đời mà ngán cho đời nhĩ,
Tinh-ái toàn là giả dối thời...

Trong nhiều bài, tôi còn ví tôi như con cuốc than hè, như con ve sầu khóc hoa, hay như con chim Uyên mật bạn...

Nhưng, bài thơ mà anh em bạn thích nhất lại là một bài văn dịch mà họ tưởng lầm là nguyên văn của tôi:

Trần thế lòng ta chán sạch rồi,
Chẳng mong chi nữa ở trên đời
Hỡi ọ, lưu việc nơi quê cũ,
Cho trú một ngày đợi chết thời.

Thực tôi được anh em bạn học kinh trọng một cách đặc biệt là nhờ về ái-tình thất vọng của tôi cũng có, mà nhờ về những áng thơ sâu của tôi cũng chẳng phải không. Như vậy, Thi quả là ân nhân của tôi, vì đã làm cho tôi trở nên một người «hợp thế-thái» lắm.

Được thế, tôi càng nản mãi cái lòng chán đời của tôi ra. Có khi ngồi một mình đương vui vẻ, tươi cười, có bạn thân đến chơi, tôi vội sa sầm ngay nét

Nước còn cuộn, còn ầm tiếng gió,
Cảnh xưa còn, người cũ ở đâu?
Gượng cười, gượng nói càng sâu,
Vắng tri-âm có vui đâu bao giờ?

Tri-âm thì hẳn là Thi. Đọc lại thơ, tôi cảm thấy tôi giận Thi lắm. Thà Thi chết như Elvire cho cam, chứ Thi còn sống thì bài văn dịch của tôi đồ quách. Tôi liền nghĩ đến dịch bài «Kỷ-Niệm» của Musset, mượn lời tác giả mảng tình-nhân và nhểch móc Thi. Nhưng

mặt lại. Có khi gặp tiết thu, tôi ngồi hàng giờ ở bờ hồ Tây để cố gọt rửa một bài thơ khóc, khóc mùa thu, khóc trời thu, khóc người tình xưa đến mùa thu không trở lại.

Ấy là sang tháng tám, tháng chín ta, tôi cũng gọi tiết thu cho có vẻ nên thơ, chứ thực ra mùa thu nào có gì là sâu, là trời âm-đạm, là mưa phùn mù mịt, là tiếng nhạn kêu sương. Làn không-khí vẫn trong trẻo sáng sủa, mà lắm khi về buổi chiều, trời vẫn còn nóng nực như mùa hè vậy.

Nhưng đối với trái tim «bị thương» của tôi, đối với linh hồn «đa tình, đa tử» của tôi thì mùa thu phải là mùa thu của Lamartine, mùa thu của Đỗ-Phủ, Lý-Bạch, Tô-đông-Pha. Tôi phải tưởng-tượng ra một mùa thu na-nà như thế.

Song loay hoay nghĩ mãi vẫn không tìm được văn đề là «Mùa thu» hay «Cái Hồ». Sau chẳng được dừng, tôi phải tạm dịch bài thơ Hồ của Lamartine vậy. Trong đó, tôi thích nhất đoạn:

Này cây, này cỏ, này trời,
Này nơi nghĩ mát của người tri-âm.

bài ấy dài mà khó dịch quá. Tôi đành bỏ, và cũng từ đó, tôi bỏ mất cái thú ngâm nga, than vãn. Rõ tiếc.

Sinh viên Cao-dẳng

Phải, sự chán đời của tôi là giả dối. Nói cho đúng thì có lẽ chính tôi lại bị tôi lừa dối. Vì vẫn có hai cá nhân, hai bản ngã trong một tôi: Cá nhân thành thực, bé nhỏ, ngây thơ, và cá nhân nhân kiêu-sức, khoa-trương, chứa đầy những sự

Cái tôi số hai che lấp, lẫn át hẳn cái tôi số một trong những lúc tôi muốn hãnh-diện tỏ với anh em rằng tôi là người đã từng nếm vị tàn khổ của ái-tình và nó bắt tôi phải vờ đeo cái mặt nạ chán đời cho được hợp với chủ nghĩa yếm thế của tôi.

Rồi khi vào học trường Cao-dẳng, vì nó, tôi lại bỏ cái mặt nạ ghê đời mà đeo cái mặt nạ yêu đời.

Là vì hoàn cảnh xui nên, sự chán đời của tôi không còn hợp thời nữa. Chung quanh tôi chỉ toàn có những người vui vẻ, tươi cười, đùa bỡn, đắm

Họ như nông nân đem cả tâm hồn ra mà học, mà yêu, mà muốn, mà ao ước dù sự ao ước chỉ vẫn mơ, mơ mộng.

Cổ nhiên là tôi bị lôi kéo vào trong cái luồng quan niệm mới về cuộc đời hoạt động của bọn họ, như khúc củi khô bị giòng nước sông chảy cuốn cuộn lôi phăng đi.

Rồi tôi cũng vui vẻ, tươi cười, đùa bỡn đắm đắm, thiết tha với sự sống. So tôi thời ấy với tôi thời còn ở trường Bảo-hộ thì thực là hai người, hai tâm hồn khác hẳn nhau. Khi trước là tâm hồn một cậu học trò mà ngày nay là tâm hồn một trang sinh viên Cao đẳng.

Chỉ một cái tên sinh-viên Cao-dẳng cũng làm cho tôi cao giá lên rồi. Chủ nhật cùng anh em ra phố dạo chơi, tôi trông như các cặp mắt tò mò nhìn tôi là đều lưu ý đến cái danh hiệu Cao đẳng của tôi. Chẳng may cho cô thiếu nữ nào vô tình để mắt vào tôi: Tôi yên trí ngay rằng cô ấy yêu tôi. Nhưng lại may mà tôi luôn luôn nghĩ đến lời thơ độc của tôi, nên đối với phái phụ-nữ, tôi chỉ rưng rưng như không. Phải, hơi đầu mà yêu họ, rồi như Thi, họ lại tệ bạc với mình!

Song, có điều này, tôi lấy làm một sự hổ thẹn, một sự thua anh, kém em: Là trong Cao đẳng, nhất là trong trường Cao-dẳng sư-phạm mà tôi đương theo học, mọi người đều khoe khoang có một cô tình nhân ở ngoài phố, hay ít ra cũng tỏ cho anh em bạn biết rằng mình đương theo đuổi một cô rất xinh đẹp, rất tinh tú. Thế mà tôi, tôi không có tình nhân, thì phỏng có thể tha thứ được không?

Không, không thể như thế được. Tôi chẳng chịu làm trò và để bọn chế diễu mãi tôi hiền lành như con gái.

Song nghĩ đến cuộc du phiêu của Thi với tôi, tôi lại lo ngại. Tôi không muốn quay về cái thời kỳ ái-tình lý-tưởng ấy nữa...

Một hôm, vụt có một ý tưởng hay, tôi bỗng bật cười lên tiếng, khiến anh em xúm lại hỏi vặn xem có điều gì thú mà tôi thích chí như thế. Tôi nghiêm-nhiên trả lời:

— Thú lắm, các anh ạ, tôi có một cô tình nhân ngộ nghĩnh lắm.

Ngộ nghĩnh nhất là cô tình nhân ấy không xương, không thịt. Muốn tránh cuộc tình duyên lý tưởng thứ hai, tôi đã quả quyết bắt đầu một cuộc tình duyên tưởng tượng. Qui hủ anh em bạn nhận cho rằng tôi đã làm chủ nhân một trái tim dịp dăng, mềm mại là được rồi.

Phải, cần gì phải yêu cô Lan, cô Liên hay cô Thi mới là yêu. Thi ta cứ yêu ngay một cô vu-vơ, hia đặt ra, cũng chẳng khác gì kia mà. Và lại biết đâu các anh em bạn ta lại không nói khoác. Họ bảo họ có, ta đã chắc gì họ có, cứ suy lẫn này ta vừa «bây» họ, họ đã bị vào cam ngay, thì đủ rõ rằng những lời phò trương khó lòng mà tin hẳn được.

THEO GƯƠNG KHOA-HỌC

Các bà các cô nên dùng) Theo khoa-học chúng tôi chế ra phương TỰ LAI HUYẾT, dời huyết cũ sinh huyết mới, có thể giúp ích cho loài người không bao giờ bị bệnh, người ta cần có huyết tốt mấy thì nuôi cho thân-thể, tại mặt được hồng hào, gân xương được mạnh mẽ, chân tay được cứng cáp, khoan khoái cho tinh-thần... nếu mà huyết xấu (huyết hư tác bệnh), da xám mặt xám, nhức đầu chóng mặt, đau mỗi thân-thể, các chân lông đứng dựng, (khiến bất hạp) rở mác bệnh-truyền-nhiễm, như sốt rét, dịch hạch v. v... Đạn nà kinh không điều, thấy kinh hay đạ bụng, nôi hờn, nôi cục, huyết ra xám đen, có khi ra khí từ nữa, hoặc bị truyền-nhiễm độc bệnh tình, tiện tiện vàng, đục, đại tiện táo kết (cứ mình) ra chất nhơn, cùng các bệnh khác v. v...

Dùng TỰ LAI HUYẾT này, khỏi hết các bệnh kể trên, tăng thêm sức khỏe, mau đượng thay-nghien, đượng nuôi con mà dùng thuốc này, sữa rất nhiều mà thơm, các cô cũng thuốc này, kinh nguyệt điều hòa, đa đở chứng già, mà hồng sinh đẹp già 1\$00 mỗi hộp (6hộp 5\$00). Muốn Tỏi điều gì, gửi timbre 0\$05, lấy quyền Bệnh-nghuyên, timbre 0\$10

LÊ-HUY-PHÁCH, 12, Route Sinh-tử, Hanoi

Chi-điểm các tỉnh: Saigon, M. Dương-vân-Vy, 109 d'Espagne (Tiệm bán đồ đồng) — Nam-đinh, M. Chấn-Nam-Lợi, 202 Marechal Foch — Hải-phong, M. Nam-Tân, 82 Bonnat — VINH — M. SĨNH-HUY 59 Rue de la Gare — Bình-đinh, M. Lợi-nguyên, Rue Lợi-nguyên — Louangprabang, M. Havan Freres Rue Mouchot. Các đại-lý khắp các nơi, ai muốn làm biên thư hỏi thế lè.

ĐỀU CÓ QUYỀN BỆNH NGUYÊN TẶNG CÁC NGÀI

Từ đó, mỗi hôm tôi bỏ phi ra một giờ để mơ mộng hay viết thư cho người tình tương trọng của tôi. Anh Hoàng-ngọc thì thăm khloe với tôi rằng người yêu của anh là con một bà ăn và là em một quan huyện. Tôi cũng cố lấy giọng bí mật mà ngỏ khe cho anh hay rằng người tình của tôi là con gái yếu của một quan phủ. Những lời bịa đặt ấy, tôi phải ghi ngay vào một quyển sổ con, sợ nhớ sau này quên nhãng, tôi nói sai đi chăng, thì còn gì là danh giá của tôi nữa.

Muốn cho tấm ái-tình vô hình của tôi được có vẻ hữu hình, tôi đã chẳng quản sự tiêu pha tốn kém. Một buổi chiều chủ nhật tôi trở về trường, trong túi đựng đồng hồ có thò lên một mẫu khăn tay thêu. Thấy anh em tò mò nhìn, tôi vội ẩn vội xuống để giấu cái vật kỷ niệm yêu qui ấy đi. Nhưng quá chậm rồi: Một anh đã sẵn vào ôm chặt lấy tôi cho một anh khác lôi cái khăn thêu kia ra mà hô to lên rằng:

— Đẹp lắm, mà thơm lắm chừng này a!

Một anh hỏi tôi:

— Ai tặng anh đây? Hai chữ V. B. quặp lấy nhau là Văn với gì nữa thế?

Tôi kin đáo đáp lại:

— Chẳng là gì cả.

Có ai ngờ đâu rằng câu trả lời của tôi chỉ là câu nói thực. Vì thực vậy, người tặng khăn cho tôi chẳng là ai hết, nếu không là một bác thợ thêu mà tôi đã thuê làm. Còn chữ B âu yếm ôm lấy chữ V. thì giá bác phó có tình nghịch thay phăng ngay X, Y hay Z vào cũng chẳng làm cho nó sai nghĩa đi mấy tí.

Thế là sự trí-trả khôn-khéo của tôi đã đặt tôi ngang hàng với anh em bạn học trường Cao-đẳng, trừ ra họ cũng trí trả khôn khéo và cũng mừng thầm rằng được đứng ngang hàng với tôi về đường tình ái! Điều đó thực khó ờng mà biết chắc được.

(Còn nữa)

KHÁI-HƯNG

Của C. B. Sưu Hanoi

Một việc khó làm

Vợ xã Xê hốt hơ hởi hời chạy đến nhà lý Toét, vừa thở vừa nói:

— Thưa cụ... không hiểu nhà con làm sao mà tự nhiên lần đưng ra...

LÝ TOÉT — Thời dưng rồi, bác xã phải gió độc đấy mà. bây giờ bác về, bác cứ cầm lấy chỗ tóc mai bác ấy, vừa dặt vừa gọi lên bác ấy là tự khắc tỉnh...

— ?...

Của D. Tiên Hanoi

Bách thú

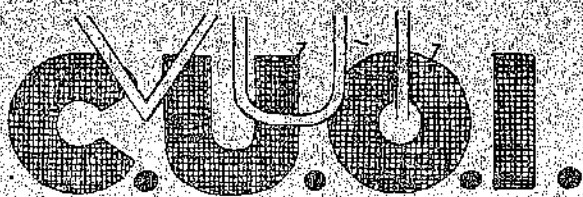
Lý Toét và xã Xê nhân có dịp lên chơi Hanoi, đi qua một tiệm khiêu-vũ. Bác xã lấy làm lạ, bảo cụ lý rằng: ở đây có nhiều cái thú lạ nhỉ, ăn uống nó say rồi, trái gài ôm nhau nhảy quanh, nhảy quăn.

Cụ lý điềm nhiên trả lời: thế người ta mới bảo rằng ở Hanoi có « Bách-thú » chứ ỉ.

Của D. V. D. Vinh

Tận tâm với nghề

— Anh a, vừa có chuyên ở tô hàng dăm xuống sông Đầm, Người trên xe chết hết. Phòng viên nhà báo:

— Hoài của, thế mà tôi không được đi chuyên xe ấy.

— Ỉ!

— Để tôi xem xét cho được kỹ lưỡng.

C. M. Trai Thanh-hóa

I. Trọng rõ

Xã Xê ngồi trên ô-tô vừa tháo kính để bên chỗ ngồi thì một tiêu thư lên sau ngồi ngay phải kính, cô ta với đứng dậy, cầm kính đưa trả xã Xê và xin lỗi:

— Tôi vô ý ngồi lên kính ông, xin ông tha lỗi cho.

Xã Xê đồng dạc nói:

— Đáng nhẽ tôi xin lỗi có thì phải, vì cái kính « đũa dấm » của tôi nó đã phạm đến cô.

II. Không ngủ gật

Buổi tối, Xuân lại nhà Hạ chơi, thấy Hạ đang ngồi học chẳng rõ chữ gì, mắt díp chặt mà đầu cứ gật hoài.

Xuân vỗ vai Hạ:

— Sao anh hay ngủ gật thế?

— Không biết tại sao tôi hay ngủ gật lạ.

— Chỉ tôi là có phép tài không ngủ gật bao giờ.

Hạ (với vũ hời) — Anh làm thế nào bảo tôi với.

— Có khó gì, cứ lúc nào buồn ngủ là tôi đi ngủ ngay.

Của N. X. Quyển Hadong

Mộ đạo

Bà lý cự gập bà cả, tay bắt, mặt mừng rồi bà lý hỏi:

— Thế nào, dạo này thằng cháu cả nhà bà đã chịu theo phép « thành » chưa? Rõ khổ quá, ai lại hiêm hoi như thế, mà không chịu lễ bái, không chịu xin phép «ngài», cứ cứng đầu, cứng cổ như thế thì còn là khổ...

Bà cả ngắt lời:

— Ấy không, bà a, lay thánh, ngài « đở tâm » cho cháu nên cháu đã chịu phép của « ngài » lắm rồi.

Thế a? Cháu ngoan đấy nhỉ?

— Cháu chẳng tin thì sao hôm nọ tôi xem bói, quẻ «ngài» dạy rằng số cháu hiêm-hoi phải lấy vợ lẽ, tôi về nói truyền với cháu, thì cháu bằng lòng ngay.

Của P. Thuyết Hanoi

Mua giày

NHÀ HÀNG — Thưa cụ, giày táy chọn thì phải dùng 5\$00 một đôi, không bớt.

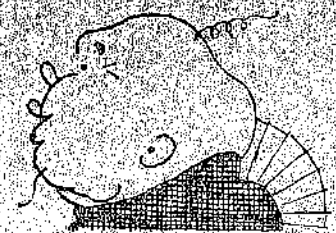
LÝ TOÉT — Ủ thế tội gì! bán cho tôi một đôi « vá » vậy.

— Thưa cụ, dùng 7\$50.

Của B. P. Phủ-ly

Tốt bụng

THẦY GIÁO — Còn hai hôm nữa đi thi, mà còn chưa

có ảnh a, hờ Ba? Mà không thi nữa.

Bà (mếu máo) — Thưa thầy, con chưa có tiền chụp a.

TRÒ BÉO (hảo tâm đưng lên) — Thưa thầy, con có hai cái ảnh, con tình nguyện cho anh Ba một cái.

Của Tam Bảo Hanoi

Bệnh tình

Lý Toét mắc hoa-liên bị vợ dầy la. Tức quá, một bận lý Toét bảo vợ:

— Bà mày chỉ mẹ nheo làm điều hẻo. Đến các vua chúa còn mắc bệnh nữa là tao.

Vợ lý Toét càng tức:

— Thôi, im miệng, nói dối như bò mà cũng nói.

Lý Toét (cầm tờ báo):

— Đây, chẳng tin, bu mày nghe báo đây này:

« Chúng tôi vừa được tin rằng hoàng-hậu Anh Loan nước Mãn bị đau nặng từ tuần lễ trước, nhờ có bác-sĩ Trần-Đặng săn sóc, bệnh tình xem ra đã bớt trầm trọng ».

Nào, nói dối nữa hay thôi?

Hoàng-hậu còn mắc bệnh tình chứ cứ gì tao!...

THỀ-LỆ CUỘC THI VUI CƯỜI VÀ THI TRANH KHÔI-HAI

Mỗi bài không được quá 30

giòng.

Tranh vẽ chiều ngang 12

phân tây, chiều cao độ 10 phân.

Mỗi kỳ sẽ đăng lên những

bài và tranh mà bản báo xét

là hay nhất.

a) về cuộc thi vui cười:

Giải nhất: các thư sách đáng

giá 3\$00

Giải nhì: các thư sách đáng

giá 2\$00

b) về cuộc thi tranh.

Giải nhất: các thư sách đáng

giá 3\$00

Giải nhì: các thư sách đáng

giá 2\$00

Bản-báo sẽ gửi cho những

người được thưởng một cái

phiếu lấy sách và cái bằng kê

các thư sách tay, eam của một

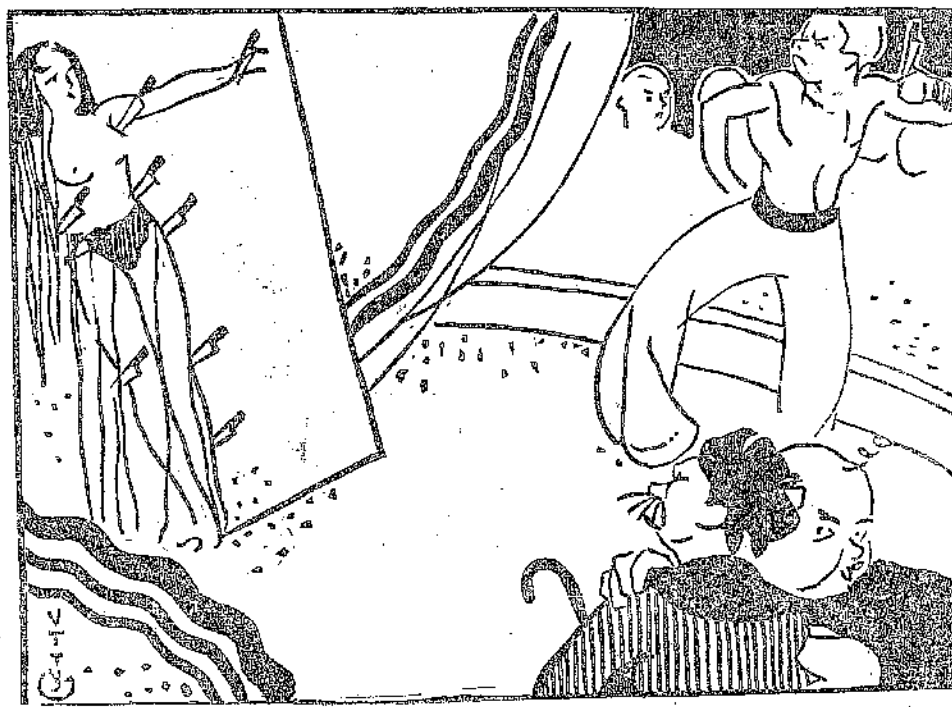
hiệu sách. Rồi các bạn sẽ chọn

trong đó, muốn quyền nào thì

gửi phiếu lại hiệu sách đó lấy

sách. Các bạn muốn lấy giấy bút

hay các thứ khác trong hiệu đó

Xã-Xê — Thời chúng mình vậy thôi, Thệt nất tiền toi, có thể mà ném mãi không trúng.

Muốn chóng giỏi Pháp-văn, không gì bằng đọc:

L'AMI DE LA JEUNESSE STUDIEUSE

Học-báo do các giáo-sư có danh tiếng viết, tháng ra ba kỳ, mỗi số 0\$05

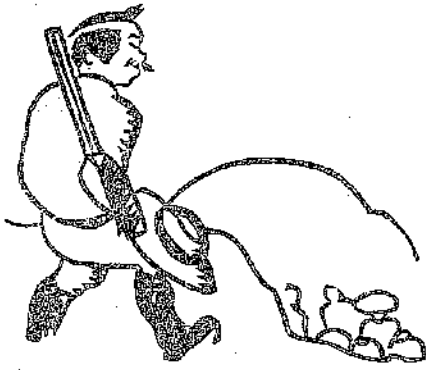
Mua báo đồng niên: 1\$80

Báo quán: 12, Avenue Beauchamp, HANOI

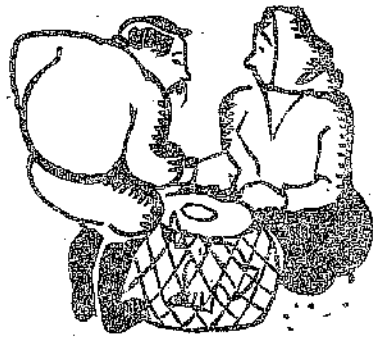
NÊN CHÚ Ý: Mua một năm báo A. J. S. (niên khóa 1934-35) sẽ được biểu quyền « Les Fautes de français expliquées » do báo A. J. S. soạn và xuất bản (Nhớ dính thêm năm xu tem để gửi quyền sách đó)

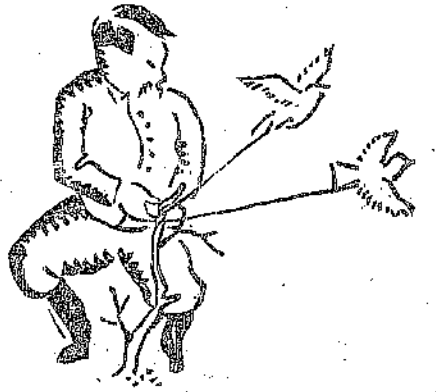
— Gắn hết đạn rồi chẳng được con chim mà về họ cười chết.

... Á sẵn chợ kia

ta ra mua mấy con chim gáy,

huộc vào đây,

Cuộc điếm báo

Những giải thưởng kỳ khôi

Báo Sao-mai ngày 7-9 có đặt ba giải thưởng luận văn đề nhờ các nhà có học giải quyết hộ một vấn đề quan trọng, mà trong số đó có vấn đề quan trọng nhất là « giải quyết nạn kinh-tế khủng-hoảng ».

Kề ra thì cách đặt giải thưởng của báo Sao-mai cũng đã là một cách giải quyết nạn kinh-tế khủng-hoảng... cho các nhà văn-sĩ.

Ba giải thưởng đặc biệt ấy như sau này :

Giải nhất đáng giá 30\$00

Một đồng hồ báo thức.

Một cái pardessus đáng giá 25\$00.

Một năm báo Sao-mai.

(cái đồng hồ báo thức ấy có lẽ đáng giá 5\$00 ?)

Giải nhì đáng giá 20\$00

Một bộ Hán-Việt thành ngữ của Bửu-Cân.

Một cái pardessus đáng giá 15\$00.

Một năm báo Sao-mai.

Giải ba đáng giá 10\$00

Một chai rượu bồ của nhà thuốc tây.

Một cái bút máy hiệu tốt.

Một năm báo Sao-mai.

Báo Sao-mai đặt ra những giải thưởng như vậy, thật cũng chu đáo lắm, và cũng tài tình...

Con nhà văn vốn là người hay lười, thích ngủ sớm mà lại thích dậy trưa. Nên cứ để cho họ ngủ trưa như vậy, lười như vậy, thì lấy ai để dự giải thưởng của nhà báo?

Vì thế nên giải thưởng mới có cái đồng hồ báo thức (chỉ phiên một nổi, cái đồng hồ ấy, nhà văn chỉ được sau khi gửi bài dự thi mà thôi).

Mùa rét sắp đến — mà mùa rét đến thì nguy hiểm cho nhà văn lắm — vì bọn này thường không có áo lạnh.

Vì vậy nên giải thưởng mới có cái pardessus. Áo này còn có một sự ích

lợi nữa: khi nào túng có thể đem nó lên cầm tạm ở nhà Vạn-bảo được.

Nhưng đến cái giải thưởng thứ ba, ta mới rõ sự cẩn thận của báo Sao-mai, sự ân yếm, mến thương của báo ấy đối với các nhà văn.

Những vấn đề của Sao-mai đều là những vấn đề khó giải quyết cả... giáo dục bình dân, cải lương hương học, đồng bạc 20 gr. và phương pháp cứu tế bọn thất nghiệp, giải quyết nạn kinh tế...

Các nhà văn tự cứu mình thất nghiệp, tự cứu mình kinh tế còn chưa xong, nữa là mong gì cứu nổi ai?

Vì vậy, bàn về những vấn đề rất bí ấy, các nhà văn sao cho khỏi bí cả óc mà dâm ra một nặng?

Không lo gì! Đã có rượu bồ của nhà thuốc tây, bồ tí, bồ vị, để bồi bổ lại sức khỏe lung lay.

Càng ngắm nghĩ mới càng hiểu rõ rằng cuộc thi giải quyết nạn kinh-tế khủng-hoảng của Sao-mai thật là chu đáo đủ mọi đường... đã để phòng hết cả các tai nạn bất kỳ có thể xảy ra được.

Tôi cũng bắt chước báo ấy, đặt ra một cuộc thi « thiết thực » hơn và cẩn thận hơn:

Phải giải quyết những vấn đề như sau này:

1) Giải quyết cái vấn đề bụng đói — khi đói thì phải làm thế nào?

2) Giải quyết cái vấn đề ăn mặc — không có quần áo thì phải làm thế nào?

3) Giải quyết cái vấn đề nhà cửa — không có nhà cửa thì phải làm thế nào? (không được đi ở thuê).

Giải thưởng — Có ba giải thưởng nhất cho ba người có phương pháp giải quyết ba vấn đề ấy.

Vấn đề « đói ». Giải thưởng: một cái « bon » 50 kilos bánh tây lấy ở hiệu bánh lấy « mô-deec ».

- 1 kilo bu-danh.
- 1 hộp dăm-bông Olida.
- Vấn đề « ăn mặc »** — Giải thưởng: một bộ quần áo tây mùa rét may ở hiệu Đỗ-hữu-Hiếu.
- 1 bộ quần áo ta ở hiệu Mỹ-trạch.
- Vấn đề « nhà cửa »** — Giải thưởng: một cái nhà ngói năm gian hai trái ở con đường Khâm-thiên.
- Hạn nhận bài đến 31-12-34 là hết.
- Các bài dự thi xin gửi « cuộc điếm báo ».

Thạch-Lam

tôi cũng đổ ông câu này :

— Dương Quán, một nhà khoa bảng trong cửa Khổng, sân Trình, dùng ngòi bút lông hay ngòi bút sắt đề nhả ra những viên kim cương mà búa rìu không đập vỡ, để phun ra những chổi lan mọc trong hang tối, không ai trông thấy.

Nghĩa là :

Ông cử Dương viết văn khó tiền và bi hiểm.

Như thế, ai cũng hiểu ngay, trừ ra có ông cử Trạc họa chẳng không muốn hiểu.

TRUYỆN CON MÈO TÀU

Nó là con mèo, ông cử Trạc lại không gọi ngay là con mèo. Trong Văn Học số 53, ông viết :

— Có một quan đốc kia, tuổi đã trạc ngoại tam tuần, chốn khuê môn đã chính vị tảo tần, dưới vườn xuân lại đã xum vầy hòe quế.

Tôi xin giảng nghĩa câu văn « tảo tần »: Tuổi đã trạc ngoại tam tuần : ngoài ba mươi tuổi.

Chốn khuê môn đã chính vị tảo tần: đã có vợ.

Dưới vườn xuân lại đã xum vầy hòe quế : đã có con.

Nghĩa là :
Có một quan đốc kia, ngoài ba mươi tuổi và đã có vợ con.

Viết ngay như thế thì phỏng có khó gì đâu.

Có lẽ ông Trạc định đổ độc giả. Vậy

Văn đã bi hiểm, dùng lối viết lại bi hiểm hơn. Lối chữ quốc ngữ mới của Văn Học tạp chí, ông Dương bá Trạc và ông Dương tự Nguyên cho là hay ho lắm, nên thử thách mãi xem thiên hạ có hoan nghênh không.

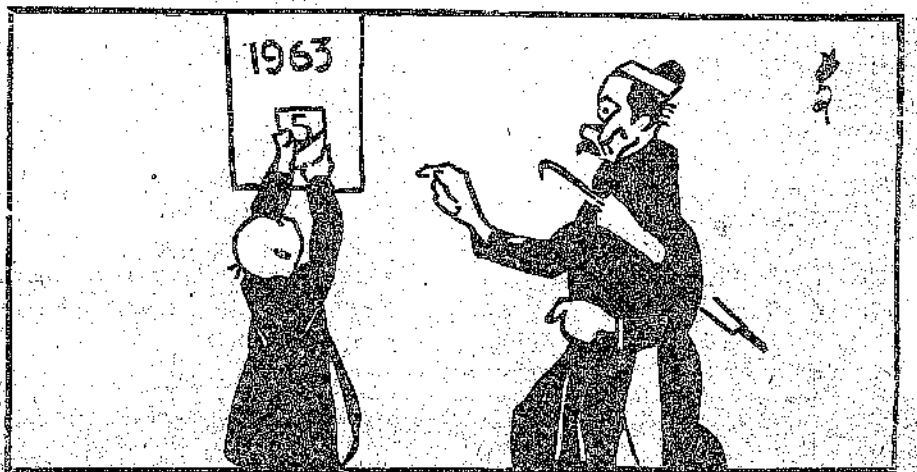
Thiên hạ có hoan nghênh hay không thì không biết, nhưng người viết thì không hoan nghênh. Tôi mời các « tả giả » (người viết) viết cho tôi câu này :

— Nguiecnv nguieoir quieenz nhieeur rieng deuioox phaanr zeuiony nguieoir,

Khô cho những người nào nóng ruột viết thư cho nhân tình, cứ nay hết deuioox lại nguieoir, mai hết zeuiong lại phaanr.

Văn đọc đã mất gấp đôi thì giờ, chữ viết lại mất nhiều thì giờ gấp đôi.

Nhất-Linh

L. T. — Vừa xé hôm qua, hôm nay lại xé! Phải cần kiem mới được chứ ba bốn ngày hãy xé một tờ thôi.

THUỐC PHÒNG TỊCH

Phải bệnh này, vì người đàn ông, không được khỏe, người đàn bà không được mạnh. Khi rượu say, ăn độc cũng nhau giao hợp, là bị phải. Thấy khó chịu trong người, không muốn ăn, hay ợ, đau lưng, chân tay mỏi mệt, mi mắt giẫy như hay buồn ngủ, mặt búng da tri. Bị lâu đa bụng giầy, sắc vàng, có khi lại dâm dâm sôi bụng. Như thế dùng ngay thuốc này, bệnh sẽ tiêu tan hết, người lại nhẹ nhõm như thường. Mỗi phải, độ 4, 5 lọ, lâu ngày, độ 6, 7, 10 lọ là khỏi hẳn, 0\$60 một lọ.

THUỐC L I KINH NIÊN

Thuốc này không hại sinh dục và sức khỏe. Đàn bà chưa uống cũng được. Bệnh lâu đương phát dùng 2, 3 lọ thuốc lâu 0\$50 một lọ, là khỏi hẳn. Có người chưa không được khỏi ngay đi nọc còn lại, nước tiểu khi trong, khi vàng, lẫn vẩn đục. Gặp khi rượu say, thức khuya, làm việc nhọc, bệnh lại tái phát. Vậy dùng một hộp Kiên Tinh tuyệt nọc 1\$50 một hộp là khỏi ngay, uống 4, 5 hộp; nhẹ 2, 3 hộp.

BINH-HƯNG 67 Neyret (phố cửa Nam) Hanoi (xé chợ cửa Nam trông sang)

Đại-lý các tỉnh Bazar Nam-ích (Quảng-trị). — M. Ký-Nhâm phố Lô-rên (Yên-bay). — Hoàng-đặc-Vinh à (Paifo). — Nam-Hưng 28 phố (Vinh). — Huỳnh-ngọc-Ấu Cai-vân (Cần-tho). — Trần-ngọc-Trâm Tuy-phước (Qui-nhơn)

đứng ra xa cho mỗi con một phát...

... rồi mang về.

suốt đẹp của thể thao là ở chỗ không vì lợi ích.

Nhưng, tập thể dục thì không nói, còn muốn tập thể thao, đánh vợt, cưỡi ngựa, bơi lội... thì phải có nhiều thì giờ và có nhiều tiền...

Ở các nước Âu, Mỹ, những phụ-nữ tập thể thao đều vào một hạng có đẳng cấp đồng tiền, mà không những về thể thao, về mọi sự văn chương, mỹ thuật, cũng đều do hạng phụ-nữ thượng lưu ấy đứng chủ chương cả.

Bên ta có những hạng phụ-nữ như thế không?

Dẫu sao, cuộc diễn thuyết của cô Nga cũng đem đến cho chị em một sự phấn khởi và tự tin về công việc của mình. Nếu chị em may được vào hạng giàu có, không phải làm việc để sống, thì những thời giờ ngoài việc trông nom nhà cửa, để làm gì mà không tập thể thao?

Chị em cứ tập dượt thể thao, làm công việc ích chung, dự vào những công cuộc mỹ thuật, văn chương — để nước ta có những hạng đàn bà tuyệt phong lưu, tuyệt nhã nhặn, lịch thiệp và lịch sự — những bông hoa tốt đẹp làm tiêu biểu cái văn hóa của xã-hội.

Thạch-Lam

Ảnh Cô Phạm-thị-Nga

Giờng nước nức

MỘT NGÀY

« Sự thực » của một bà tân nhân vật.
(Đối với một ngày lý tưởng của cô Nguyễn-Thị-Kiểm trông bài diễn thuyết tối hôm 9-9. ở Khai-trí Tiến-đức.)

Tám giờ buổi sáng hôm nay,
Em bừng mắt dậy, mắt cay sè-sè...
Bàng hoàng, nửa tỉnh, nửa mê,
Nhìn ra, nắng đã vàng hoe ngoài màn.
Luyện giường, chưa nở rút tình,
Em còn quần quai, trở mình, vươn vai.
Chín giờ, em mới khoan thai
Dậy, đi tắm tập cho người tỉnh táo.
Tắm xong, « dạ ngọc » còn-cào,
Cà-phê bồi đã bung vào điêm tâm.
Yên tắc dạ, sáng tinh thần,
Em liền nghĩ tới việc cần: điêm trang.
Nửa giờ bận với lược, gương,
Đường ngôi, mái tóc sửa sang « cho
tinh ».
Phấn dôi dôi mà trắng tình,
Son tô môi thắm như hình cánh hoa.
Mười giờ, lo việc lễ gia:
Bữa này cá, thịt hay là chả, nem?
Tay em tuy vụng, tuy hèn,
Kê hầu, người hạ, sẵn tiền em thuê.
Nấu ăn, có bếp thạo nghề,
Com lạnh, canh ngọt hã hê lòng chồng.
Mười một giờ, bữa giờng xong,
Em chờ cậu nó ăn cùng một mâm.
Mười hai giờ, mắt làm dâm,

Dục em nhớ giấc đi nằm ngủ trưa.
Một giờ, em ngủ say sưa,
Hai giờ em vẫn mơ mơ, màng màng.
Ba giờ, thức dậy điêm trang,
Lại to tới việc sửa sang bữa thường.
Bốn giờ, thường thức văn chương,
Cầm chàng Đạm-thủy, thương nàng
Tổ-tâm,
Giọt châu rơm rớm khôn cầm.
Năm giờ lòng vẫn âm thầm chưa nguôi
Sáu giờ, quăng sách, giọng vui,
Cùng chồng miếng ngọt, miếng bùi sẽ
đôi.
Bảy giờ cơm nước đã rồi,
Khoác tay, cậu, mợ dạo chơi bờ hồ.
Nhìn trăng, hôn gió, phất phơ,
Vào hàng ném chiếc kẹo dĩa, cốc kem.
Chín giờ, chớp bóng đi xem,
Ái-tình học ngón chị em nước người.
Xem trò ấp ngực, hôn môi,
Du dương đàn hát, khiến người miền
man.
Mười một giờ, cuộc vui tan,
Về nhà sửa gối, buồng màn, nghỉ ngơi.
Vợ chồng ân ái thành thói,
Mơ màng hạnh phúc: gái, trai đồng
đàn.
Ngày, em công việc chu toàn.
Đêm, em đánh giấc nồng nân say sưa.
Tú Mỡ.

CÔ NGA DIỄN THUYẾT

DIỄN thuyết về phụ-nữ với thể thao « cho phụ-nữ Bắc-kỳ » nghe, mà diễn ở trên sân quần trường thể dục, thì thật là khéo chọn chỗ.

Cái sân quần vắng tanh vắng ngắt ấy là cái biểu hiệu rõ rệt sự lãnh đạm, thờ ơ của phụ-nữ đối với vấn đề thể dục.

Sau khi cô Hoàng-việt-Nga đi bộ, các chị em tân tiến hồ hạo cổ động lập nên sân đánh vợt, để chị em có thể mềm mại, uyển chuyển tập dượt. Trong cái lúc hăng hái đó, chị em như có ý bảo: để đợi lập xong sân quần rồi các anh xem!

Sân quần lập xong rồi người ta được xem... nó phơ quã. Còn chị em không biết đi đâu cả.

Nay cô Nga diễn thuyết tỏ rằng cái đó không phải lỗi ở tại chị em, mà tại có nhiều sự cản trở... chị em gặp trên sân quần.

Tôi không cần nhắc lại đây những ý kiến tốt đẹp của bạn nữ đồng nghiệp đã vui vẻ phổ bày trước mặt các phụ-nữ Hà-thành.

Những ý kiến đó đã tỏ ra rằng cô Nga là một nhà lịch duyệt, am hiểu mọi sự khó khăn các phụ-nữ phải gặp, thấy, trong khi muốn phấn đấu cùng xã-hội.

Ở đây, trên mặt các báo chí, đã có lần — nhiều lần — người ta đem sự tập thể thao của một cô gái mới vì với những sự tâm ăn của những chị em thôn quê.

Họ nói: mới đi bộ được một bận đã rộn rịp. Thế những cô gái quê gánh gạo đi hàng chục cây số thì sao?

Họ quên rằng, thể thao với tâm ăn để sống khác nhau xa — và chính cái

THUỐC LẬU HỒNG-KHÊ

Bệnh lậu mới mắc phải, hoặc bệnh đã lâu chữa không dứt nọc. mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi dứt nọc. Thuốc đã mau khời, lại không cóng phải, nên được anh em chị em đồng-bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi dứt nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, bệnh hạch lên soài, nóng rết, đau xương, rất thịt, rứt đầu, nổi mề-đay, ra máu gà, hoa-khế, phả lở khắp người, uống một ống thuốc là kiến-hiệu, không hại sinh-dục. Cũng 0\$60 một ống. Xỉa mời quá bộ lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giấy-thếp đến tận nơi.

HỒNG - KHÊ - ĐƯỢC - PHÒNG

88, Route de Hué (số cửa chợ Hôm) Hanoi — Téléphone 755

ĐẠI-LÝ HỒNG-KHÊ — M. Đức 73, Belgique, Haiphong — Ich-sinh-Đường 190, phố Khách, Nam-Định — Xuân-Hải 5, Rue Lac-sơn, Sơn-tây
Phúc-Long 12, Cordonnier, Hai-duong — Bát Tiên, Marechal Foch, Vinh — Bát Tiên, Paul Bert, Huế — Bát Tiên, Tourane marché — Rue Marché Nha-trung
Đức-Thắng 148 Albert 1er Dakao Saigon — Có đặt đại-lý khắp ba Kỳ — Ai muốn nhận làm đại-lý xin viết thư về thương lượng.

NHƯ THỂ CỨNG CHỮA ĐỦ

Thuê đan hàng ở HỘI-CHỢ, rồi mang hàng-hóa đến bầy, NHƯ THỂ CỨNG CHỮA ĐỦ.

Sự trưng bày hàng-hóa ở HỘI-CHỢ lại cần phải có mỹ-thuật.

Muốn được nhiều người lưu-trọng đến hàng mình trưng dịp đó, xin mời lại C. P. A. xem những kiểu bày hàng của những nhà kiến-trúc-sư Nguyễn-cao-Luyện, họa-sư Tô-ngọc-Vân và Nguyễn-cát-Trương...

Những Thu

(Tiếp theo)

Mấy tháng đông qua, mấy tháng đông đây rầy biết bao nhiêu sự vui vẻ, đầm ấm của Phong và Trâm. Cũng như cây cỏ đổi mới lúc xuân về, Trâm đã thành ra một người mới, khác xưa nhiều. Phong không ngờ rằng Trâm thông minh như vậy, học mau biết lạ thường. Mới hết hai tháng đầu, nàng đã viết được quốc ngữ một cách thông thạo, đã xem được các tiểu thuyết và các báo chí. Phong vui nhất là nhận ra rằng đối với vợ mình và các em họ mình, Trâm không còn là một người tàn tật bỏ đi, tuy rằng Trâm vẫn phải làm lung khổ sở và mặc quần nâu, áo vải như trước kia.

Phong chỉ nghĩ đến việc dạy Trâm, nên sự học của mình có phần nhãng bỏ. Phong có noi cùng Trâm rằng chàng sẽ là một ông giáo rất nghiêm, nhưng ông giáo rất nghiêm đó, sau khi đã dạy cô học trò biết chữ quốc ngữ thì cho cô học trò tập đọc bằng những bức thư rất văn hoa, bóng bẩy. Đến bây giờ, hai thầy trò toàn nói chuyện với nhau bằng thư. Những câu văn ngớ ngẩn và những chữ viết sai lầm của cô học trò dần dần cũng đã bớt. Vợ Phong có hỏi về việc học của Trâm thì Phong nói học thế chưa đủ, cốt để kéo dài cái thời kỳ thú vị của hai người ra một vài tháng nữa.

Về phần Trâm, tuy vẫn làm ra bộ vui vẻ, vô tư trước mặt Phong, nhưng nàng riêng có một mối lo ngấm ngấm. Trong mấy tháng nay, Viễn vẫn đeo đuổi nàng, không để nàng yên, nàng vẫn hết sức chống cự và con dao nung lấy của Phong đã giúp nàng nhiều lần thoát thân. Nhưng biết có thoát mãi được không? Những lúc lo sợ như thế, Trâm đã toan nói rõ với Phong, nhưng lại sợ Viễn báo thù.

Từ ngày nàng bắt đầu viết được quốc ngữ thì nàng cũng có phần dễ chịu hơn. Viễn không dám động đến nàng nữa, chắc Viễn sợ rắp bây giờ nàng dễ tố cáo mình hơn trước chăng. Nhưng mỗi lần Trâm thấy Viễn nhìn mình, nàng thấy ngụ ý trong đôi con mắt Viễn biết bao nhiêu về cảm xúc.

Lòng tham muốn không được thỏa nguyện, nay đã đổi ra lòng ghen ghét. Trước kia, Viễn sui dục Phong dạy Trâm học cốt để mình dễ

hành động không ai nghi kỵ, ngờ đâu đã không được việc gì, lại thêm một cái tức: là thấy Phong và Trâm yêu nhau, — cái tình yêu đó tuy rất kín đáo, nhưng không thể lọt ra ngoài mắt Viễn được.

Có lần tức quá, Viễn đã toan không cho Trâm sang bên nhà cụ An, nhưng bà Hàn vì nể Phong, nên cứ để mặc cho Trâm học thêm ít lâu nữa.

IX

Phong vừa đi đâu về, vút mũ xuống ghế một cách tức tối, rồi vò đầu tóc luôn mồm lẩm bẩm:

— Không lẽ thế được... sao lại có thế thế được!

Rồi chàng ra tựa cửa sổ, cúi nhìn mấy chậu trà. Một vài bông hoa nở trắng muốt tình cờ nhắc Phong nghĩ đến những sự ngây thơ, trong sạch. Chàng nhách mép cười một cái h mỉa-mai:

— Trong sạch! còn ai trong sạch hơn Trâm nữa? Thế mà...

Phong đau đớn ôn lại trong trí những câu của Viễn. Lúc nấy, nhân ông giáo trông làng đến chơi, Viễn có ngờ cho Phong hay rằng ông giáo phải lòng Trâm... mà cố nhiên Trâm cũng phải lòng ông giáo. Viễn lại nói cho Phong hay rằng chàng rất sợ cái linh đĩ-thỏa của Trâm: nhiều khi đêm tối, chàng thấy Trâm lần vào giường mình một cách khả nghi. Chàng phải lên tiếng hỏi để Trâm rá, vì chàng sợ vợ chàng bắt gặp tưởng là chàng có ý gì với Trâm. Rồi Viễn thân mật thì thầm bên tai Phong:

— Những đũa cảm thường hay có tình đĩ.

Lời Viễn nói chàng không còn nghi ngờ gì nữa. Chàng chỉ còn hy vọng rằng Viễn lảm, nhưng chàng tác lười:

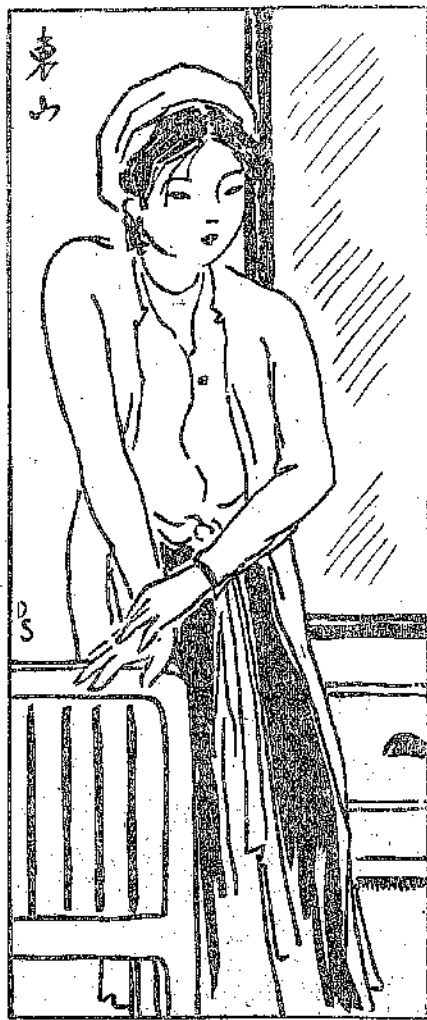
— Viễn lảm, biết đâu Viễn lảm, hay là mình lảm...

Rồi chàng cố nhớ lại cử chỉ hàng ngày của Trâm, thấy Trâm hoàn toàn là một cô gái thơ ngây, không bao giờ có một dáng điệu gì là lơ đãng với mình. Có một điện chàng lấy làm chắc chắn là Trâm yêu chàng. Nếu Trâm yêu thì vì lẽ gì lại đi thỏa với người khác? Hay là... Nhưng Phong không dám nghĩ tới ý ấy sợ làm vẩn đục cái tình trong sạch của mình. Lặng lặng một lúc, chàng như thì thầm mình lại nhủ mình:

của NHẬT-LINH

— Biết đâu! biết đâu không thể! Ái-tình trong sạch! Có thể có ái-tình trong sạch được không? Biết đâu trong lúc ta yêu nàng và nàng yêu ta một cách cao thượng, nàng không đi với người khác để tìm một thứ... một thứ tình thiết thực hơn.

Rồi chàng đem bao nhiêu thuyết lý về hai thứ tình đó để giảng nghĩa cứ chỉ trái ngược của Trâm. Chàng nhớ lại đêm hôm nào hội làng, một đêm xuân rạo rạt tình yêu đương, chàng theo con đường vắng ra đình nghe hát chèo, gặp ông giáo đi ngược lại và một quãng sau gặp Trâm đi lủi thủi một mình. Trâm có ý lánh mặt Phong. Lúc đó, Phong không để ý, nhưng bây giờ chàng mới hiểu,

và cho là trước kia chàng mơ mộng, bị cái ái-tình trong sạch nó làm mê muội, không nhìn thấy rõ sự thực xấu xa. Chàng lắc đầu:

— Ta không muốn là một thằng ngốc!

Một tiếng cười đáp lại lời gắt gỏng của Phong. Phong giật mình quay lại thấy Trâm đang tựa tay vào ghế, đứng ngắm nghía bóng mình trong cái gương ở tủ đứng. Phong hỏi gắt:

— Ai cho phép cô vào buồng tôi?

Trâm ngưng đầu, gương to mắt nhìn Phong, vẻ ngạc nhiên lộ ra nét mặt. Nàng lại gần cái gương rồi lấy tay thông thả viết lên mặt gương:

— Em chứ ai.

Phong bỗng đứng lặng, chăm chú nhìn bóng Trâm trong gương vì chàng mới nhận ra rằng hôm nay Trâm đối với chàng có một vẻ khác hẳn mọi ngày. Lần đầu Phong tưởng thấy Trâm nhìn mình bằng đôi mắt lảng-lơ, đăm-đuối, cười với mình bằng một cặp môi ngụ bao về ái-ân; nàng có đôi mắt nhìn và cái cười của một cô gái đào tơ mon-môn, mà từ đầu mày đến cuối mắt, chàng thấy nồng nàn tình xuân. Thông thả, Phong bước lại gần đứng sau lưng nhìn vào mặt nàng trong gương, cười nói:

— Em Trâm hôm nay xinh nhỉ!

Trâm quay mạnh lại, đầu chạm ngay vào má Phong, nàng kêu rú lên một tiếng, rồi vội né ra một bên, có vẻ bẽn-lẽn, cái bẽn-lẽn không được tự nhiên của người đã cố ý. Phong ra đóng cửa sổ lại, nói:

— Mở cửa sổ này chói mắt lắm. Thế này dễ chịu hơn.

Trâm thấy khác, toan mở cửa ra thì Phong chạy theo giữ tay lại:

— Em làm gì mà vội vàng thế? Đồ trước, anh có mua lọ nước hoa và hộp phấn, ngồi đây một tí, để anh tìm làm quà tặng em.

Rồi Phong khóa trái cửa lại, nhẹ nhàng bỏ khóa vào túi.

Lúc trông thấy phấn và nước hoa, nàng mừng như đứa trẻ ngây thơ. Phong bảo:

— Em thử đánh phấn xem ra sao?

Nước da nàng ửng hồng, nên mới phúi qua vài cái đã thấy nàng đẹp lên bội phần; da phấn trắng càng làm cho đôi mắt đen của nàng đen lánh thêm như đôi con mắt nhung.

Phong lấy nước hoa nhỏ lên tóc, lên cổ Trâm rồi nói:

— Trông em như một nàng tiên, mà cái phòng của anh đây là động Thiên-thai của hai chúng ta.

Trâm ngờ ngẩn nhìn Phong lấy làm ngạc nhiên về lời nói lơ-lả lần đầu của bạn. Nàng vội vả lấy vạt áo lau phấn trên mặt, rồi toan ra cửa, nhưng lần này thì đã trảm quá. Mẹ mai, Phong nắm lấy tay nàng kéo nàng ngồi xuống cái ghế mây dài. Trâm thấy vẻ mặt quả quyết của Phong, nàng hiểu hết, giạt tay, ào mạnh Phong ra, rồi hoảng hốt chạy về phía cửa định mở, nhưng cửa đã khóa. Phong chạy theo làm Trâm sợ hãi hết hồn. Trong lúc cuống quýt, nàng nắm hai tay đập vào cánh cửa thỉnh thỉnh để mong có ai ở ngoài nghe thấy. Phong bảo:

NGƯỜI CÓ BỆNH BẠCH-ĐỐI HẠ

Nên dùng thuốc **BÁ-ĐÀ SƠN-QUẦN-TÁN** là thuốc phát-minh trị bệnh *từ-cung* và *Bà h-đôi hạ*. Người có bệnh ốm-áp trong mình lâu năm, chảy thàng, đau trắng răng da dưới, huyết trắng ra đêm-đê có đầy cổ chổ, lẩn mũi mắt máu, mười người dùng rồi đều được lành bệnh không sai một.

Cách trị bệnh khác hơn thuốc khác, trị cao trong từ-cung hết đau thì hết ra huyết trắng, chỉ uống một lần mà bệnh hết tuyệt, chẳng phải như các phương thuốc khác thấy bạch đới ra nhiều, uống cho cảm lại, nghỉ thuốc ít ngày thì bệnh trở lại, nong thuốc hết tiền mà bệnh không khỏi.

Quý cô, quý bà ai là người có bệnh, xin dùng thử một lần mới thấy rõ, thuốc này đã trị chẳng biết bao nhiêu bệnh *đan từ-cung* và *bạch-đôi hạ*, lâu năm chảy thàng, làm cho tắt đường sinh-dục, dùng thuốc này, bệnh hết dứt, sau sẽ có thai nghén.

Vì vậy chẳng biết bao nhiêu bức thư khen tặng. Đạn bà có thai, đạn bà mới sinh-đẻ, bị đau từ-cung và bạch-đôi ra nhiều uống cũng hiệu nghiệm.

Mỗi hộp 1\$00, uống làm ngày

VÕ-VĂN-VĂN ĐƯỢC PHÒNG (Thudaumot) — Chủ-nhân Y-học-sĩ Võ-văn-Văn bào-chế

Có bán tại: HANOI: Nguyễn-văn-Đức Aux Galeries Indochinoises, YÊN-BAI: Maison Phúc-Thọ, THAI-BINH: Maison Phúc-Lai, THANH-HOÀ: Gi-Long được-phòng

Chữ Nho

KỊCH VUI HAI HỒI

HỒI I

Nhà Các

Lẽ — Các

CÁC — Con gió tốt nào đưa anh lại chơi thế kia?

LỄ (cười) — Sao không rửa ngay «phải gió» luôn thế? À này, anh có giỏi chữ nho không?

CÁC — Nhờ trời cũng khá khá.

LỄ — Khá thực đấy chứ?

CÁC — Lại chẳng thực. Xưa nay anh có thấy tôi khá đối bao giờ không? Nhưng anh hỏi làm gì vậy?

LỄ — Tôi đến nhờ anh một việc...

CÁC — Làm câu đối phúng đám ma?

LỄ — Không.

CÁC — Hay câu đối mừng đám cưới?

LỄ — Việc này còn khó hơn nhiều.

CÁC — Việc gì mà ghé gớm thế, anh?

LỄ — Anh đi chơi với tôi.

CÁC — Chỉ có thể?

LỄ — Chỉ có thế.

CÁC (cười) — Ngờ gì đi chơi mà cần giỏi chữ nho? Thôi ý chừng anh lại mời tôi đi hát rồi!

LỄ — Nếu xong việc, đâu phải thiệt anh chầu bát chay cũng chẳng tiếc.

CÁC — Mặc thì việc càng có phần dễ xong hơn. Nhưng hãy nói đến việc đã.

LỄ — Đây, đầu đuôi câu chuyện có thể này. Tôi làm nghề viết báo, chắc anh đã biết.

CÁC — Biết.

LỄ — Chữ nho tôi đặc cá mai, chắc anh cũng chẳng lạ.

CÁC — Chẳng lạ. Nhưng làm báo thì cần gì đến chữ nho?

LỄ — Cứ tạm cho là cần. Trong bọn đồng nghiệp chúng tôi có một anh thợ bút tờ báo kia chẳng hiểu có thực giỏi chữ nho không, nhưng anh ta động viết văn là chữ nho ra rỗng-rỗng.

CÁC — Hiểu rồi! chữ nho tự điển Hán-Việt.

LỄ — Không những trong văn viết mà cả trong câu chuyện thủ tiếp, anh ta cũng nói phừa-phạ những chữ nho là chữ nho, làm tôi lăm khi...

CÁC (cười ha hả) — Làm anh sinh ngượng, phải không? Nhưng hẳn là ai thế?

LỄ — Lão Bê, thợ bút báo Cải-Hôm ấy mà.

CÁC — Ồ! ngờ ai!.. Thế bây giờ anh đến mời tôi làm quân sư cho anh, phải không?

LỄ — Không hẳn thế. Anh chỉ cùng tôi lại chơi hân đề nghe xem bản nói chữ nho có đúng mẹo không thôi.

CÁC — Được, anh cứ đi với tôi. Hồi hờ...! Ai chữ Bê thì tôi có thể đối đáp bằng chữ nho được. Nhớ tôi nay mời tôi đi hát nhé. (Ghé tai Lẽ nói thầm mấy câu)

LỄ — Thế à! Thế ra anh không biết tí chữ nho nào à?

CÁC (táu lỉnh) — Cần gì phải biết. Anh cứ để tôi lờ cho nó một mẻ. (Hai người cười ồ, rồi thì thầm bàn tán đi ra)

HỒI THỨ II

Nhà thợ bút Bê

KỊCH I

CÁC, LỄ, BÊ.

BÊ — Chào nhị vị tiên sinh. Thịnh nhị vị tiên sinh an tọa.

LỄ — Tôi xin giới thiệu anh: Đây là ông cụ Các ở làng Hành-thiện mới lên chơi tôi.

BÊ (ngả đầu chào Các) — Thưa ngài đầu cử nhân khoa học hay văn chương, hay pháp luật?

CÁC — Thưa ngài, tôi đậu cử nhân khoa Mão. Năm ấy tôi mới 15 tuổi.

BÊ — Bẩm thế thì giỏi lắm.

CÁC — Thưa ngài, có làm gì cái khoa bảng của ta. Nhiều người không đỗ đạt gì mà cũng giỏi chán ra đấy. Chẳng hạn như ngài đây, tôi nghe tiếng cũng là bậc thâm nho, học văn uyên bác lắm.

BÊ (giọng khiêm tốn) — Thưa ngài, tôi cũng mới võ vẽ dăm ba chữ. Chẳng qua cái nghề viết báo của chúng tôi nó bắt buộc phải biết (đưa mắt nhìn Lẽ có vẻ chế nhạo, khinh bỉ).

CÁC (cười) — Phải, ngài nói chí phải. Thế nào gọi là «ngôn luận chi gia». Thành nhân đã dạy: «Đặt trở ngôn luận hãy hàm chừng tai, thì bất khả kết khái chiết triệu dã hồ.»

BÊ (gật gật) — Vâng, chính thế.

CÁC — Lại như Lão-tử cũng có nói ở trong Đạo-đức kinh: «Bậc khản phần lệ khắc bất luận dã». Thưa ngài nghĩ thế có đúng không ạ?

— Thưa ngài, đúng lắm.

LỄ — (chàng dưng đi giầu (lông cưỡi)).

CÁC — Thưa ngài, ngài có thuộc bài thơ tứ tuyệt của Đỗ-Phủ nói về tài ngon luận không?

BÊ — Thưa ngài để thường không, vì thi ca thì tôi không thích lắm.

CÁC — Thơ ca hay chữ lì. Sao ngài lại không thích?

BÊ — Vâng hay thì vẫn hay. Vậy ngài đọc cho chúng tôi nghe với.

CÁC (ngâm nga): Sĩ tiên dẫu trừ độc khúc tiêu, Lâu khâu nghị luận ngọt nghề thiêu. Kỳ sầm hoặc chuyết báo lung sủy, Chung bột văn nhân quách bất siêu (1).

BÊ — Hay thực! Hạ đến quách bất siêu thì tuyệt! Phi Đỗ-Phủ không ai làm nổi.

CÁC — Đây ngài coi, tôi nói có sai đâu. Thưa ngài, nhà nho chúng mình «nói có sách mách có chứng», chứ không hề nói bậy.

BÊ — Vâng, ngài nói rất phải.

LỄ — (che mồm cười).

CÁC — Thưa ngài, bài thơ của Đỗ-Phủ cũng đồng nghĩa với câu Dương Minh viết trong pho Đại ngôn tâm nguyên.

BÊ — Phải, Dương Minh! giỏi lắm! Dương Minh sống đời... à... đời...

CÁC — Bẩm đời Hậu Tấn.

BÊ — À vâng, đời Hậu Tấn.

CÁC (đứng dậy) — Thưa ngài, biện luận văn chương với ngài tôi không bao giờ chán. Nhưng bây giờ tôi còn bận đi dạy mấy ông huyện học chữ nho để thi lên tri huyện bang ba (vái chào Bê). Vậy xin kính chào ngài.

BÊ — Không dám, chào ngài.

CÁC — Thưa ngài, chỗ bạn nho gia với nhau, ngài có cho phép chúng tôi bàn với ngài một điều này không?

BÊ (lễ phép) — Có điều gì hay, xin ngài cứ chỉ giáo cho.

CÁC — Thưa ngài, dùng chữ nho có khi nguy hiểm lắm. Chi bằng từ nay ngài đừng «tả nho tự» và «ngôn nho tự» nữa. (ra)

KỊCH II

LỄ, BÊ

BÊ (chầu mày bảo Lẽ) — Anh đưa thẳng võ lễ nào đến chơi tôi thế?

LỄ — Ba ếch đấy mà anh không biết à?

BÊ — Ba ếch bên Phong-hóa ấy à?

LỄ — Phải! hẳn ta chỉ lém luốc đấy thôi, chứ chữ nhất là một, hẳn ta cũng không biết. Mà chữ nghĩa hẳn ta nói láo hết, cả bài thơ cũng láo.

BÊ — (nói một mình) Thôi chết tôi rồi! tôi mắc lờm rồi!

Hạ màn

KHAI-HUNG

(1) P. H. nhờ cụ cử, Trạc dịch bài thơ này ra tiếng Annam-hộ.

— Nhà hôm nay đi vắng cả.

Rồi từ từ, chàng tiến đến gần. Trám còn sơ hãi, nép ở góc tường. Nhưng khi đến sát bên Trám, thấy hai con mắt của nàng ngáy thơ nhìn chàng như van lơn chàng buông tha một cách thành thực. Phong vừa ngạc nhiên, vừa sung sướng. Chàng vội lấy chìa khóa ở trong túi ra mở cửa, rồi không dám ngừng mắt nhìn Trám, chàng ngượng nghịu nói:

— Em Trám, anh xin lỗi em, anh nhầm...

Khi Trám đi ra khỏi, chàng ngồi phịch xuống ghế, hai tay bóp trán nghĩ ngợi. Tuy vừa phải một phen ngượng mặt, nhưng chàng được cái sung sướng rằng những sự chàng nghĩ cho Trám đều không đúng sự thực cả. Trám đối với chàng lại hoàn toàn là một cô gái ngây thơ, trong sạch như xưa, chỉ biết yêu chàng và ngoài chàng ra, chưa hề để ý đến ai. Chàng muốn đi tìm Trám để xin lỗi và phân trần mọi lẽ nhưng một là chàng ngượng, hai là chàng biết không thể nói rõ những điều mình ngờ vực cho Trám hay được, nên chàng lại thôi và tự bảo mình:

Không lẽ nằng giận ta, cứ để lâu ngày tự nhiên là sẽ quên câu chuyện này đi.

Một lát sau, thằng em nhỏ của Phong đưa vào cho Phong một tờ giấy gấp tư:

— Đây là bài tập viết của chị Trám đưa cho anh chữa.

Phong mỉm cười vì chàng biết đó là một bức thư, rồi chàng hỏi em:

— Thế chị ấy về nhà hay còn ngồi học?

— Chị ấy về rồi.

— Thế được. Cứ để bài ấy ở đây để anh chữa, rồi chiều chị ấy sang lấy cũng được.

Đợi cho đưa em chàng ra khỏi, chàng giở tờ giấy ra thấy mấy dòng chữ viết vội vàng, nguệch ngoạc:

Anh Phong,

Anh không nhầm đâu. Bao giờ em cũng vẫn yêu anh như thường. Nhưng anh tha tội cho em đã vì quá yêu anh nên làm anh giận. Em chắc anh cũng không nỡ giận em lâu, vì anh hẳn cũng như em muốn cho cái tình của hai ta được toàn vẹn cho đến khi em được làm vợ anh.

Trám

(Còn nữa)

Nhớ đăng cả bài của Phong-Hóa giao việc quảng cáo cho C.P.A.

NHÀ MÁY GẠCH HIỆU

HƯNG - KÝ

Có đủ các thứ máy móc tối tân để làm các thứ gạch ngói rất tốt có thể đi lên trên không vũ

H U ' N G - K Ý

SỐ 3, PHỐ CỬA ĐÔNG HÀNG GÀ, HANOI — GIẤY NÓI SỐ 247

NHÀ MÁY LÀM CÁC THỨ GẠCH TÂY, NGÓI TÂY

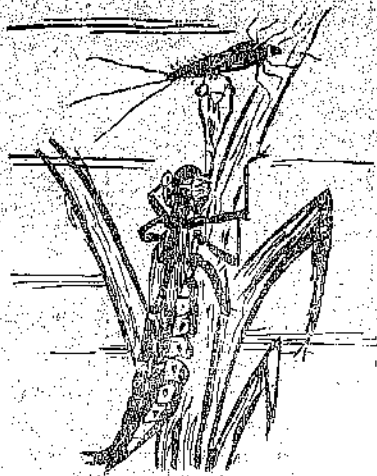
CÁC THỨ GẠCH NGÓI HIỆU

HƯNG - KÝ

Đều làm bằng đất sét xanh và đất sét trắng rất tốt mà bán giá rất hạ

PHẬN BÈO MÂY

Con bà mẹ

Ta thường nói: « Ở bầu thì tròn, ở ống thì dài » mà cứ như tôi xét ra thì tất vì lẽ ấy nên « ở lán với bèo, kiếp cũng lênh đênh ».

Sau khi lập xong cái kế « giải y » ra khỏi nước, bà mẹ hóa ra nàng chuồn. Nàng chuồn đập cánh, tung hoành tưởng chừng trên chỉ có trời, dưới chỉ có đất, mà giữa chỉ có mình ta thôi. Ngờ đâu, một ngày qua, hai ngày qua, mấy trận giông tố vô tình kéo đến làm cho nàng vấy không nổi cánh, đứng chằng vững chân. Lúc đó, nàng mới biết cái « đời mới » nó đầy rẫy những sự hãi hùng. Nhưng những cơn phong ba ấy, nàng vốn đã có cái linh tính biết trước, nên ẩn mình trong những bụi khuất cánh là, nàng còn tránh được. Nhưng còn các ác điều, ác thú, nay chúng rình mò, mai chúng rình mò, chỉ chực nuốt sống mình thì nàng biết tính sao đây? Thà cứ làm nhà đạo-dức giả như trước thế mà yêu thân. Càng gặp những bước phong trần, nàng càng nghĩ tới nước cũ. Nên nàng mới đập cánh bay về...

Song, mặt nước vẫn « nghếch mắt » nhìn trời, đối với nàng có vẻ thờ ơ, lạnh lẽo! Gan ruột rồi bời, nàng vỗ cánh lượn đi, lượn lại, mong có người đoán hỏi đến. Nhưng « thân làm tội đời », ai thương! Mà xưa kia, nàng có thương ai! Nàng cứ chấp chớn trên mặt nước, thỉnh thoảng đưa mắt nhìn trên ngọn sóng. Rồi ngắm bóng mình, uàng thương cho cái thân nàng cũng đang bẽnh bồng, còn phút nào hay phút ấy. Tội phận, nàng lại vỗ cánh vạt vờ bay đi...

Nàng bay đi! Nhưng, « biết đâu là tổ con chuồn-chuồn »? Nay nàng đã là một gái giang hồ bơ vơ như chim không tổ, thì danh đánh bạn với cỏ cây, lấy chỗ đi lại nghỉ ngơi. Tuy vậy, những khi lửa trời nung nấu, nổi nhớ nước như sôi trong da, nàng lại bay về nước cũ. Nhưng bay về để lấy nước vào đuôi cho đỡ nhớ thương, rồi lại bay đi mà thôi.

Song lần này, nàng đánh bạn với các gái khác cũng trôi nổi như nàng. Vì thế mà ta thường thấy nàng cùng các bạn « tân thời » ấy dù dờn: nay « tăng gô », mai « phước-tốt » — « tăng gô phước-tốt » theo lối chuồn-chuồn.

Mà đã đi con đường ấy, thế tất phải gặp sự ấy, nghĩa là: một hôm, tan cuộc, nàng ra về, có một chàng trong bọn lảng chơi lững thững theo sau. Đến một quãng kia, chàng liền lướt lên cánh nàng chào hỏi...

Bà mẹ đổi hình thành chuồn chuồn

Chung nàng hiểu ý, cho nên viện cớ « trai gái không được đi đôi », nàng liền rẽ cánh về một bên. Hình như hiểu ý, muốn cho bạn khỏi nghi, cậu cũng tránh ra ngoài xa, nhưng để uốn mình, vỗ cánh, phờ lái với nàng. Chẳng biết nàng có để ý đến không, mà nàng cứ cầm cổ bay hoài. Nhưng sức gái được bao nả? Gặp cánh lau bên đường, nàng bèn rẽ cánh nghỉ ngơi.

Địp đầu may mắn, cậu liền tiến lại chực theo phép lịch sự ở phương tây, giờ cánh đỡ. Nàng chạng bâng lòng thì cậu giờ đôi cặp ở đuôi chẹn ngay lấy cổ người yêu, rồi cánh khóa cánh, cậu nhắc bồng nàng lên, đem nàng đi, mặc nàng ỉa hồ rầy rụa. Bay mãi

Tôi, thì tôi không biết tiếng chuồn-chuồn, nhưng là tay già đoán, nên tôi đoán rằng: câu hỏi kiến nàng về buổi « nhây » vừa qua, rồi dần dà, cậu bần đến cái nông nổi đáng thương của một cô gái giang hồ. . .

như nàng.

Sau chợt nhớ ra: giờ ăn đã quá. Cậu vói vàng cứt âm nằng như vấy mà sản đuôi bợn còn trung bèn bỏ ao, số bụi. Chè chén no nê rồi, cậu lại cắt cánh tung mây.

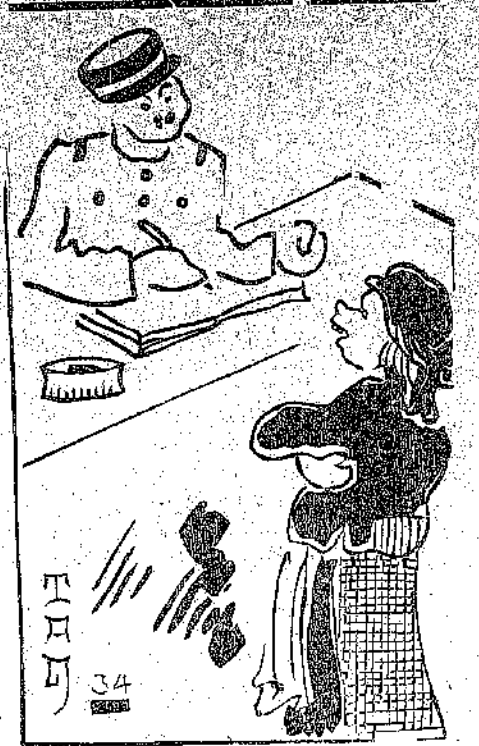
Có lẽ đến lúc đó, nàng mới biết tại cậu, nên nàng cứ nằm im, rồi, rồi một hồi sau, nàng sẽ sẽ, sẽ sẽ lượn cái đuôi cong cong qua chân tình tang... như ý nói: thiếp quả yêu chàng!

Chẳng ngờ sau khi cô đã tỏ nỗi lòng bằng cái cách lành thực hơn hết ấy, cậu bỗng rời tay, rút cánh, « chuồn » thẳng, để mặc nàng trôi giữa đường. Nàng tung hứng, lượn quanh lượn quần chàng biệt đi đâu. Sau nghĩ: phận bèo bao quản gió mưa, nàng quả quyết lộn về sông cái đời lãng-mạn mà nàng mới được nếm mùi. Rồi trong khi nàng đưa chị em nhây nhót bay lượn, thì khối tình xưa một ngày một lớn, lòng nàng cũng theo đó mà một ngày một nặng. Càng bay nhây uốn éo không được nhẹ nhàng, nàng càng cảm giận cái kẻ bạc tình đã reo cho nàng cái đau khổ.

Một hôm — cái hôm đau khổ nhất — nàng cố vùng ra hồ, ra ao, rồi vúi lấy ngọn cỏ, cành lau, nàng thò đuôi xuống nước, tuôn bực trướng ra, nhất định chẳng giữ chỉ cái nỗi đơn bạc.

Để xong, chắc mồm thế nào lủ trướng kia chẳng sớm xa vào miệng cá, nên nàng cắt cánh bay thẳng, chẳng thèm đoán nhìn chỉ tới nữa.

Chút được gánh nặng, nàng hơn hồ đi tìm chúng bạn lại đàn đúm như xưa...

— Mày biết gì phải khai ra không tao bỏ tù.

— Bầm quan lớn, còn biết nấu sáo bỏ mấy lại canh rau muống nấu mắm tôm!

Thì giờ qua, khách làng chơi một ngày một vắng. Rồi một buổi kia, trong đám chị em lẻ tẻ chỉ còn mấy người, bóng nàng không thấy nữa. Nhưng nào ai đã để ý đến? Vì họ biết rằng cái kiếp chuồn-chuồn vẫn thế: nếu thịt, xương chẳng sớm chôn vào bụng chim, muông, rồi cũng đến tới bởi tan nát vì tay thẳng ông bực. . .

Chàng thứ XIII

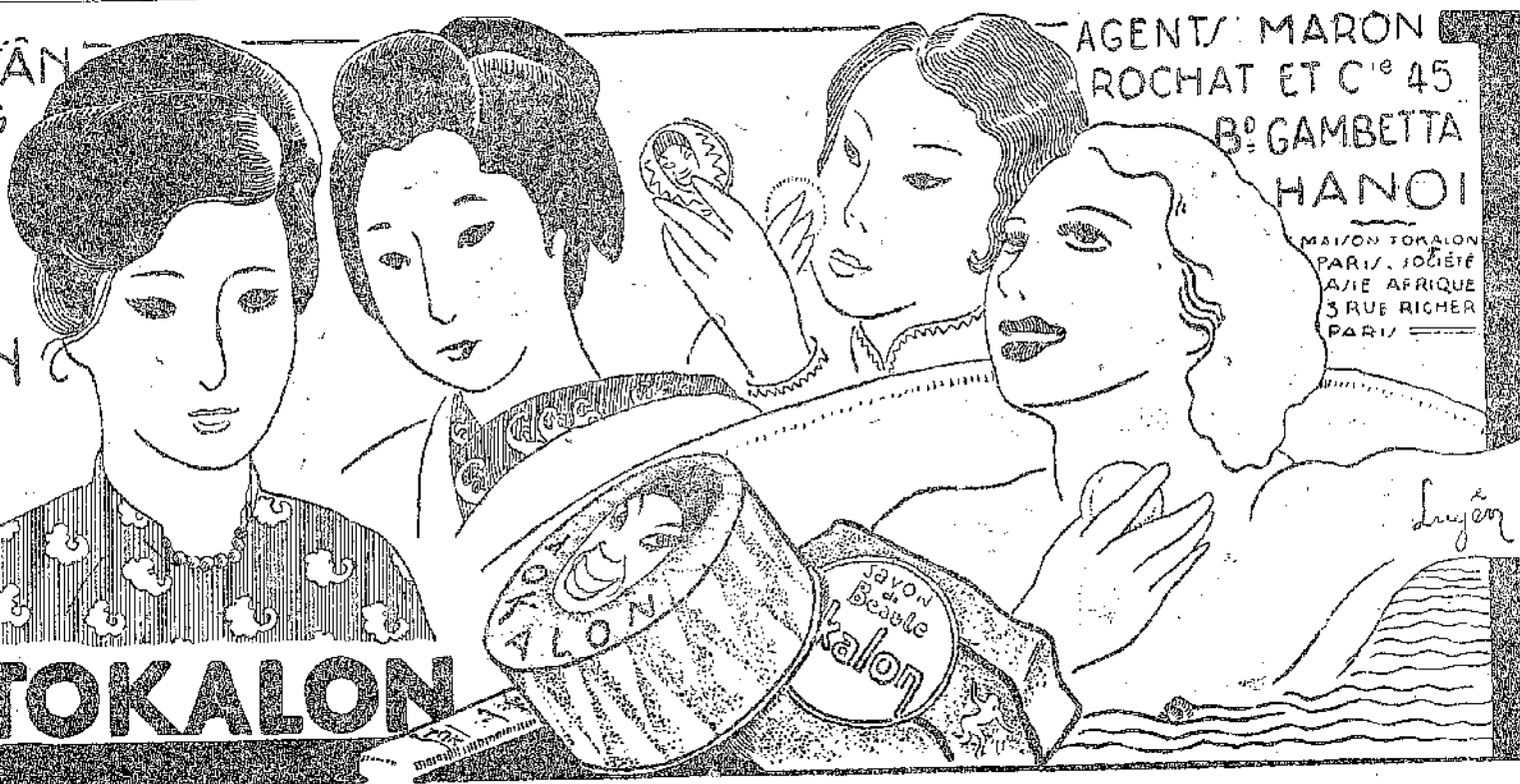
Người ốm — Thưa ông, tôi vẫn ăn ngon, vẫn ngủ kỹ nhưng...

Thầy thuốc — (đang trí quên mồm). Ông cứ yên tâm, chỉ vài thang là khỏi ngay.

ĐAN BÀ ĐẸP TÂN THỜI AI CŨNG DÙNG KEM PHÂN SÁP SA PHÒNG TOKALON

TOKALON

AGENTS: MARON ROCHAT ET C^o 45 B^o GAMBETTA HANOI

MAISON TOKALON PARIS. SOCIÉTÉ ASIE AFRIQUE 3 RUE RICHER PARIS

Luyen

TRẦN-ĐÌNH-TRÚC

LUẬT-KHOA CỬ-NHÂN ĐẠI-HỌC-ĐƯƠNG
PARIS. CỐ-VĂN PHÁP-LUẬT
Số 5, Hà g Da cũ. Rue des Cuirs
(cạnh bãi chợ Hàng Da, Hanoi)

Việc kiện tụng, đơn từ, hợp đồng, văn tự.
Đòi nợ, chia của, lập hội buôn v. v...
Lệ hỏi pháp-luật; mỗi lượt 1 đồng
Ở xa xin gửi mandat
(Buổi lễ cũng liếp từ 8 đến 9 giờ)

VẼ HÌNH

Truyện-thảo giới nhất

Giá 2\$90 chiều khách

Bảng bút chì hay mực Tàu
Cỡ giấy tới 50x60 (lớn hơn giá khác)
Các mẫu thuốc 5 p.00. Sơn-rêu 3p.00. Và
áo mũ trao phục chỉ hay mực 8p.00. Sơn-
râu 18p.00. Mẫu thuốc 1 p.00. Vẽ trông
người đủ các thứ như bên Tây 180p.00.

Chủ nhân đã học tại trường vẽ và đã
làm vẽ nghề vẽ hơn 10 năm nay nên vẽ
rất giống, rất khéo và có cơ sở vững vàng
khắp nước đều biết. (Không như những
hạng không học vẽ cũng mở hiệu rồi dụ đi
học trò của Nhật-Nam nay lĩnh này mai
lĩnh khác để lừa người).

Gửi hàng theo cách lĩnh hóa trao ngàu.
Thơ hình, mandat đề: «NHẬT-NAM
HOA-QUÁN 104 HÀNG GAI HANOI».

SÂM NHUNG BỒ THẬN LẠC LONG

Trị thận hư, đau lưng mỗi gối, đại tiện
áo, tiểu tiện đục, mắt quáng tai ù, tinh
loãng tinh lạnh, nhập phòng không mạnh
kém huyết hiếm con. Sau khi khỏi bệnh
tinh, hư hỏng nhiều chỗ về bộ phận sinh
dục, đều nên uống ngay thứ thuốc Sâm
Nhưng Bồ Thận của hiệu Lạc-Long sẽ bổ
sức lại rất mạnh.

Mỗi lọ giá 1\$00 - 12 lọ giá 10\$00
Ở xa gửi thơ và Mandat về cho
M. Nguyễn-xuân-Dương viện thuốc
Lạc-Long, số 1, phố hàng Ngang, Hanoi.

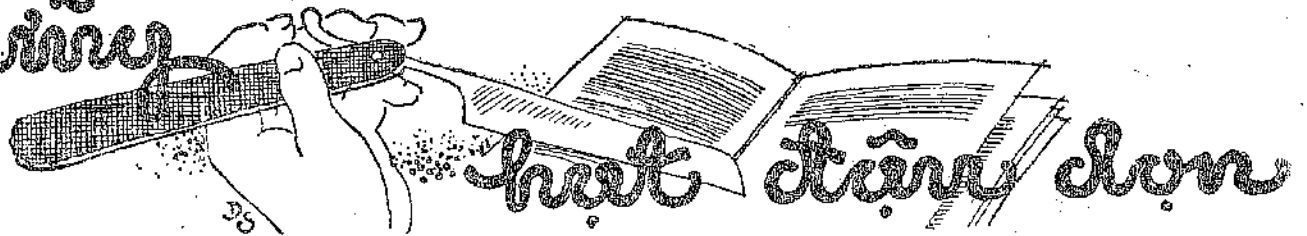
V-SĨ TRẦN-VĂN-SANG

78, phố hàng Giấy - Hanoi
Trước cửa chợ Đông-anán trông sang
Người NÀM KỲ mới mở lần thứ nhất:

PHÒNG THAM BỆNH

CHỮA ĐỦ MỌI BỆNH
Chuyên chữa bệnh phong tình và đau mắt
Chữa mau chóng khỏi!
Không tốn kém mấy.

Những

Tâm bậy!

Thanh niên số 27, «Dưới
bóng trăng soi»:

... Cái gì có tổn công tìm
lời mà được mới trọng, chứ
bỗng dưng đưa đến tự nhiên
là cửa thừa vô dụng...

Nói vậy thì ra những thoi
vàng, thoi bạc ở bề Sầm-sơn
mà anh thuyền chài tự
nhiên tìm thấy được, cũng
đều là của vô dụng cả hay
sao? Không biết tác giả thấy
những cửa đó lại vứt nó
xuống bể hay là bỏ nó vào...
núi?

Cứ đi!

Cũng trong bài ấy:

... chỉ làm trai phải ngàn
dặm sông pha, và đâu cũng
nước non nhà, mà Hà-thành,
Uông-bi bao xa? Đi! đi
là phải...

Thì cứ việc mà đi! nhưng
nếu tưởng ra được Uông-bi
mà thỏa được «chỉ làm trai
ngàn dặm sông pha», thế
thì chỉ khí nam nhi kẻ cũng
to tát thật!

Tự nhiên!

Nhật tân số 57, «Hải-
phòng»:

... còn những khách du
lich hoặc khách phong lưu,
một đời mới thấy mặt một
lần, thì hiếm lắm...

Cái đó tự nhiên rồi.
Không hiếm sao lại một đời
mới thấy mặt có một lần?

Số phận lạ

Cũng số báo ấy, «Những
cảnh khổ nạn»:

... không biết rồi ra cái
«chân vịt» của số phận nó
sẽ đẩy mình đi những

phương nào trong bốn bề...

Như vậy, «số phận» đích
là một con vịt, mà cho đến
cả câu này của tác giả cũng
lại là con vịt nữa!

Sự lạ!

Cũng vẫn số báo ấy, «Bầu
nguyệt trường»:

... Một cái óc chỉ có thể
phun ra những truyện dã
tiên mà đòi đứng lên thay
mặt cả một xứ thì cũng lạ
thật!

Lạ thật! vì cái óc đó có
mồm để phun, có chân để
đứng lên, lại đòi thay mặt
nữa thì thật là một sự lạ
có một không hai.

Ý vị quá

Loa số 31, «Têu mọt túi»:

..... nhất là cái đồng hồ
chuyên cầm - cái đồng hồ
ông đem về làng, sẽ làm rõ
rất nhiều anh,.....

Thế thì cái đồng hồ đó
không phải là đồng hồ
chăm-cắm, nó là cái đồng
hồ... quá quít!

Mập mờ...

Cũng trong bài ấy:

... Người dịch truyện này
cũng lấy làm lạ, hay là con
đê ấy hóa chuột cũng không
biết chừng... chờ truyện ấy
thiên cổ không có được.

Nếu đã không có được,
thì sao lại còn biết chừng
đê hóa chuột? Mà cũng
chưa biết chừng dịch giả
hóa đại cũng có!

Con vật lạ!

Lục tinh tân văn số 4769,
«Đào chuột bắt dê»:

... lại thấy một con dê đen,
đang nắm vịn râu mà ngo
mọi người...

Con dê ấy vuốt râu tự
dắc, vì nó không có tay mà
người ta lại cho nó có tay,
mới lạ chớ!

Người lạ

Nhật tân số 56, «Một nghề
mới ở Hà-thành»:

... Tiếng đàn hát ở ở vẫn
nổi nhau trong mây, nhưng
cập giai nhân tài tử vẫn đua
nhau bay lượn khắp mặt
sân...

Thôi, chắc là con nhà văn
say rượu rồi!

Người lạ

Cũng trong bài ấy:
... mà bàn tay tôi cũng
được biết bán địa-đồ của
những núi sông hiểm trở có
trên thân thể con người...

Thế thì người đàn bà ấy
hẳn là quả địa cầu!

Ton-ton!

Cũng vẫn số báo ấy,
«Những cảnh khổ nạn»:
... Giữa sóng, mỗi lúc lại
có vài chiếc lâu con lon-ton
đi lại như đũa trở lên ba.

Như vậy thì chiếc tàu
phải vừa đi vừa nhảy bước
một mới được!

Nhát dao Gạo

Cô Ba-Vành được cái giây quả tim của người bạn
thân tặng làm quà. Vậy người ấy đâu các bạn tìm
hò, và người ấy là ai?

NGÃ NƯỚC TRÊN CẠN

Bệnh sốt rét ngã-nước, tuy là bệnh thương, thế mà khó chữa,
nên chưa thấy thuốc nào công hiệu hoàn toàn, nay mới tìm ra
được môm thuốc nam để chữa bệnh sốt nóng, sốt rét, sốt cách
nhật, ở nơi lam chướng, nước đục, bị ngã nước, báng, tích, v.v.
gọi là thuốc (Pháp lãnh-tân số 2) giá bán 0\$15, chỉ uống một vé
là khỏi hẳn, tuyệt căn, không tái phát được nữa. Bán tại nhà
thuốc NAM-THIÊN-ĐƯƠNG, 46, phố Phúc-kiến Hanoi,
số 140 phố Khách Nam Định, số 62 phố Cầu-đất Hải-phòng, Bảo-
hưng-Long Phú-tho, Nguyễn-Long phố Nam-môn Ninh-bình,
Tam-Hòa Nho-quan, Phúc-hưng-Long Thanh-hóa, Vinh-hưng-
Tương Vinh, Vinh-tương Huế, Hoàng-tả Qui-nhơn, Trần-Cảnh
Quảng-gãi, Lê-nam-Hung Phan-thiết, Thanh-thanh, 120 La Som-
me Saigon, và khắp các đại-ly các tỉnh xứ Đông-dương.

BÀI HÁT MỪNG BẮC KỲ NAM-TÔU

Ta về, ta tắm ao la, Ao ta tắm mát rượu nhà uống ngon
Nghĩ thời sống cạn đá mòn, Ai hay quốc-túy lại còn có nay

Nam nhân, nam-tru
Người Annam nay uống rượu annam.
Thật tha hồ cất chén với tri-âm,
Bỏ nhớ vùng thương thắm bao những lúc.
Chất gạo có sây không như óc,
Hơi men cùng nhập lại mềm môi.
Trải tang thương non nước đầy vơi;
Còn chút đó cuộc đời chưa đáng chán.
Rót đầy chén, uống chơi cho cạn,
Họ nhà Tiên, nào những bạn Lưu-linh.
Yêu nhau một hợp cũng tình.

TÂN-ĐÀ NGUYỄN-KHẮC-HIỆC

Công-ty vừa nhận được bài hát trên này của nhà thi-sĩ Tân-đà
gửi mừng. Vây xin có nhờ chân-trọng cảm ơn soạn-giả và đăng đề
quốc-dân đồng làm. CÔNG-TY RƯỢU VĂN-ĐIEM tại cào

VIỆN - ĐONG TON - TÍCH HỐI

HỘI TƯ BẢN SEQUANAISE THANH BA-LE LẬP NÊN
Công-ty vô danh hạn vốn 4.000.000 phát-lãng
mỗi phần tư đã góp rồi

Hội đặt dưới quyền kiểm-sát của Chính-phủ Toàn-quyền Đông-Pháp
Đang-ba Hanoi số 419

GIÚP NGƯỜI BÈ DÀNH TIỀN

Tổng-cục ở Hanoi — 32, phố Paul Bert — Giày nói số 892
Sở Quản-lý ở Saigon — 68, Bd. Charner — Giày nói số 1099

BẢNG XỔ SỔ HOÀN TIỀN THÁNG AOÛT 1934

Mở ngày thứ năm 30 AOÛT 1934, tại sở Tổng-cục, số 32 phố Paul Bert,
Hanoi, do ông Nazeyrelas chủ-toạ, ông Trinh-hữu-Su, Hanoi và ông
Yeang Teng, Hà-dông dự toạ, cùng trước mặt quan kiểm-sát
của Chính-phủ.

XỔ SỐ	SỐ PHIẾU BẤ TRƯNG	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRƯNG SỐ
Lần mở thứ nhất trúng 5.000\$	5.692	M. Lê-văn-Thanh, 126, Rue Mayer, Saigon có phiếu 1.000 p. đã góp được 45 p. trúng lĩnh về 5.000 p. 00
Lần mở thứ hai trúng: 1.000 \$	1.654	1.654-A Phiếu này ở Cholon không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng. 1.654-B M. Hong-Tuân-Luy, Saigon có phiếu 500p. đã góp được 32p. 20 trúng lĩnh về 500p.
	5.368	5.368-1 Phiếu này ở Cholon không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng. 5.368-2 M. Do-Toàn-Luong, Longxuyen có phiếu 200p. đã góp được 9p. trúng lĩnh về 200p.
	5.368	5.368-3 Mme Nguyễn-thị-Ngọc, Saigon có phiếu 200p. đã góp được 9p. trúng lĩnh về 200p.
	8.323	5.368-4 Mme Nguyễn-thị-Dong, Canton Dinh-Chi, Socrang có phiếu 200p. đã góp được 9p. trúng lĩnh về 200p.
	10.162	5.368-5 Phiếu này ở Giadinh, không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng. Phiếu 200p. ở Longxuyen không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng.
	12.796	Mme Roche, Haiphong có phiếu 200p. đã góp được 6p. trúng lĩnh về 200p.
	15.855	M. Trần-văn-Bay, Giadinh có phiếu 200p. đã góp được 4p. trúng lĩnh về 200p.
	20.710	M. Ho-thuc-Ky, Binhdinh, có phiếu 200p. đã góp được 2p. trúng lĩnh về 200p.
		Phiếu này chưa phát hành.
	Lần mở thứ ba khối phải góp tiền	377
5 188		377-5 Phiếu này ở Saigon không được miễn trừ vì tiền tháng chưa đóng. 5088-A M. Nguyễn-dinh-Tay, Songcau có phiếu 500p. đã góp được 20p. trúng lĩnh phiếu miễn trừ 500p. có thể bán lại ngay lấy 254 p. 5088-B M. Nguyễn-văn-Mạnh, Saigon có phiếu 500p. đã góp được 20p. trúng lĩnh phiếu miễn trừ 500p. có thể bán lại ngay lấy 254 p.
6.127		5.127-1 M. Chung-văn-Lan, Cholon có phiếu 200p. đã góp được 8 p. trúng lĩnh phiếu miễn trừ 200 p. có thể bán lại ngay lấy 103 p. 20 6.127-2 Phiếu này ở Pnom-Penh không được miễn trừ vì tiền tháng chưa đóng. 6.127-3 Mme Hà-thị-Su, Sades có phiếu 200p. đã góp được 8 p. trúng lĩnh phiếu miễn trừ 200 p. có thể bán lại ngay lấy 103 p. 20 6.127-4 Phiếu này ở Phan-thiết không được miễn trừ vì tiền tháng chưa đóng. 6.127-5 M. Miên-Suen, Kompongcham đã góp được 8 p. trúng lĩnh phiếu miễn trừ 200 p. có thể bán lại ngay lấy 103 p. 20
9 804		M. Gillon, Brigadier des Douanes, Rach-gaif có phiếu 200 p. đã góp làm một lần trúng lĩnh về 362 p. 20
12.070		M. Nguyễn-văn-Bảy, Gia-dinh, có phiếu 200 p. đã góp được 4 p. trúng lĩnh phiếu miễn trừ 200 p. có thể bán lại ngay lấy 102 p. 00
15 812		M. Huỳnh-văn-Sâm, Saigon, có phiếu 200 p. đã góp được 2 p. trúng lĩnh phiếu miễn trừ 200 p. có thể bán lại ngay lấy 100 p. 00
20.242		Phiếu này chưa phát hành

Kỳ mở số sau định vào ngày thứ năm 28 Septembre 1934 tại
sở Quản-lý Saigon — Cambodge. 68 Bd. Charner, Saigon
Món tiền hoàn lại về cuộc xổ số to nhất kỳ tháng Sep. định là
5.000 \$ cho những phiếu 10 0 \$ vốn
2.500 \$ " " 500 \$ " "
1.000 \$ " " 200 \$ " "

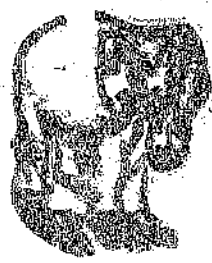
Ai cũng có thể mua được
áo Chemisette Cự-chung.
Vì bán-hiện "dệt" lấy được
nên chỉ bán có

0\$ 60
và 0, 80
CU' CHUNG
100 RUE DU COTON HANOI

THUỐC TRỊ BẠCH CHỨNG ĐAU BỤNG

ĐẠ-ĐẦY, PHÒNG-TÍCH, KINH-NIÊN
1) Đau tức giữa ngực, lại chói qua sau vai, rồi đau lan xuống ngang thắt lưng
ợ hơi lên cổ có khi ợ cả ra nước chua; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa; đau như
thế gọi là *đau dạ dày* (đau bao tử). — 2) Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rất
dữ dội; hệ ợ hay đánh trụng tiện thì đỡ đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau
một lần; đau như thế gọi là *đau bụng kinh niên*. — 3) Đau chói chói trong bụng
ngày đau ngày không; ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, lơ lửng thất thường
sắc mặt vàng vọt hay bụng beo, da bụng đầy bì bịch; đau như thế gọi là *đau
bụng phồng lịch*.
Ai mắc phải, hãy viết thư kể chứng bệnh thật rõ, bản hiệu sẽ gửi thuốc bằng
cách lĩnh-hóa giao ngẫu.
Thư từ và mandat đề: NGUYỄN-NGỢ, -AM,
chủ hiệu: ĐIỀU-NGUYỄN, ĐẠI-DUỐC-PHÒNG 121 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

CÁC QUÝ-KHÁCH HỎI GHỎ ĐƯỢC
NƯỚC HOA NGUYÊN CHẤT
HIỆU CON VOI

1 lq, 3 grammes 0 \$ 20, 1 tá 2 \$ 60 10 tá 18 \$ 00
1 lq, 6 grammes 0. 30 1 tá 3, 00, 10 tá 27, 00
1 lq, 20 grammes 0. 70, 1 tá 7. 00, 10 tá 63, 00

PHÚC-LỢI, 70, Paul Doumer, Haiphong bán buôn và bán lẻ.
ĐẠI-LÝ: MM. Phạm-hạ-Huyền 36 Rue Sabouras Saigon — Đồng-Đức 64 Rue des Can-
tonnais Hanoi — Thiên-Thành phố Khâm Nam-dinh — Phúc-Thịnh phố Gia-long Huế.

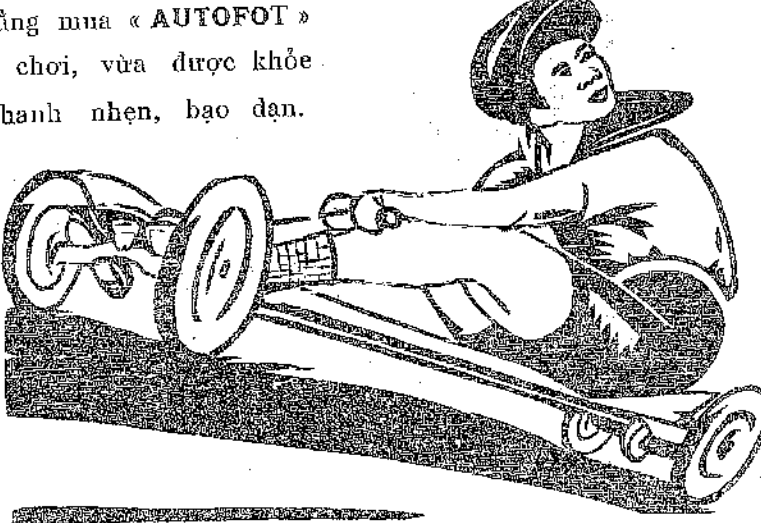
CÔNG PHÒNG SOI ĐIỆN VÀ CHỤP ẢNH ĐIỆN (RAYONS X)

CÓ: NHÀ HỘ SINH VÀ NHÀ DƯỠNG BỆNH
167, Boulevard Henri d'Orléans (ĐẦU NGŨ TRAM MỚI)
Bác-sỹ LUYỆN 8, rue de la Citadelle 8, Phố Cờ Đông sau Nhà-Hỏa, 8 GIẤY NƠI: 304
Bác-sỹ CHƯƠNG 167, Boulevard Henri d'Orléans Đầu Ngũ Trám mới — GIẤY NƠI: 772
Chuyên-trị các bệnh đau phổi. Có máy bơm hơi ép phổi (pneumothorax artificiel) để chữa bệnh lao
Chuyên-trị bệnh trẻ con, bệnh đàn bà. Dùng máy điện để chữa mọi bệnh

TẾT TRUNG THU

Không gì bằng mua « AUTOFOT »
cho trẻ con chơi, vừa được khỏe
mạnh lại nhanh nhẹn, bạo dạn.

Bán tại nhà
đóng đồ gỗ cái
kiểu tân thời
PHÚC-LONG
(tức là nhà
Phúc Thành
cũ), ở 43 rue
des Graines
Hanoi.

GIÁ BÁN LẺ LÀ 3\$50 MỘT CHIẾC
BÁN BUÔN TỪ 10 CHIẾC GIỜ LÊN CÓ GIÁ RIÊNG

chaussures D'ENFANTS
pratiques, confortables, hygiéniques - Esté 1934 - Fabrication à la machine.

VANTOAN RUE DE LA SOIE N° 95 - HANOI

POUDRE STOMACHIQUE DU SAINT ANDRÉ

là thuốc rất thần hiệu chữa các bệnh về dạ-dầy.
Chữa được cả chứng đi táo. Không có vị gì độc,
uống lâu không hại, không quen.

**ĐÂY MÃY THỰC LÀ THUỐC-TIÊU, UỐNG
BAO GIỜ CŨNG HIỆU NGHIỆM TỨC KHẮC**

CÁCH UỐNG : Một hay hai thìa café, hòa vào một
ít nước, uống trước bữa ăn, ai cũng uống được

0 \$ 85 một lọ

Độc quyền bán tại hiệu bào-chế CHASSAGNE
55, Phố Tràng - Tiên, 55 — HANOI